

Πάντα τά ἔσθιν

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΑ' - ΤΕΥΧΟΣ 124
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

“Ένα άνοικτό παράθυρο στόν κόσμο

Τό Σεμινάριο ξεκίνησε τό 1994 καιί πλειουργεῖ κατ' ἔτος μέ εύθύνη τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ιεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος. Οι συναντήσεις εἶναι άνοικτές, χωρίς καμία προϋπόθεση καί περιορισμό γιά ὅποιον ἐνδιαφέρεται νά συμμετάσχει. Τό Σεμινάριο πραγματοποιεῖται ἀνά δεκαπενθήμερο, πάντοτε Σάββατο ἀπόγευμα καί ὥρα 18:00, στὸν Αἴθουσα Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου, ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἰασίου 1 στὸν Ἀθήνα. Γιά τό τρέχον ἀκαδημαϊκό ἔτος τά μαθήματα ξεκίνησαν στὶς 13 Ὁκτωβρίου 2012 καί ἔχουν πραγματοποιηθεῖ ἥδη οἱ πέντε πρῶτες συναντήσεις.

Βασικοί σκοποί τοῦ Σεμιναρίου:

- Ή συστηματική ἀνάπτυξη τῶν στοιχείων καί τῶν πραγματικῶν δεδομένων τῆς σύγχρονης Ιεραποστολῆς.
- Ή ἀξιολόγηση τῶν τρόπων τοῦ εὐαγγελισμοῦ, σέ σχέση μέ τή μορφή τῶν κοινωνικῶν δομῶν τῶν ηαῶν τοῦ τρίτου κόσμου.
- Οι ζυμώσεις πού θά προσδιορίσουν τό αὔριο τῆς ιεραποστολικῆς μας παρουσίας σέ διεθνές ἐπίπεδο.
- Ή εὐκαιρία νά ἐρευνήσουμε σέ βάθος, καί μέ ἄξονα τήν παράδοσή μας, τήν παρουσία καί μαρτυρία μας σέ χώρους πού ξεπερνοῦν τά ὄρια τῆς πατρίδας μας.
- Η προσπάθεια καλλιέργειας ιεραποστολικοῦ φρονήματος καί ἥθους.
- Ή κατανόηση τῆς προσωπικῆς καί συλληγικῆς εύθύνης προκειμένου νά σαρκωθεῖ ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας στούς ηαούς τῆς γῆς.
- Ή ἐγρήγορση γιά μαρτυρία Χριστοῦ ἐκεῖ πού δέν ἀκούστηκε ποτέ τό ὄνομά Του.

Οι εισηγήσεις κινοῦνται στὶς κάτωθι θεματικές ἐνότητες:

- Σύγχρονη ιεραποστολική πραγματικότητα
- Κανονικό Δίκαιο Ιεραποστολῆς
- Τριτοκοσμική Κοινωνιολογία
- Θεολογία τῆς Ιεραποστολῆς
- Ἰστορικά στοιχεῖα τῆς Ιεραποστολῆς
- Ιεραποστολική Ἀγιολογία
- Στοιχεῖα Τροπικῆς Νοσολογίας
- Ἀφρικανική καί Ἀσιατική Ἐθνολογία
- Ιεραποστολική Πρακτική καί Μεθοδολογία

«Μπροστά σέ κιλιάδες πληγωμένους ἀνδρώπους...»

Όμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου κατά τήν έτήσια ἐκδήλωση γιά τήν Ιεραποστολή τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μεγάρων καί Σαλαμίνος. Μέγαρα 04/03/2012.

• *Η* σημερινή Κυριακή καί ἡ ἑβδομάδα πού ἀνοίγεται μπροστά μας εἶναι ἀφιερωμένες ἀπό τήν ἀγία μας Ἐκκλησία στήν πνευματική καί ύπλική ἐνίσχυση τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου σ' ὅλοκληρο τόν κόσμο.

Εἶναι ἀφιερωμένη ἐπίσης στήν ἐνημέρωση καί πληροφόρηση περί τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου, διότι ἡ πλειοψηφία τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, δυστυχῶς, ἀγνοεῖ ὅτι ὑπάρχει ιεραποστολικό ἔργο.

Πάντα τά ἔδυν

· Ο Κύριός μας μετά τήν Ἀνάστασή Του καί λίγο πρίν ἀπό τήν Ἀνάληψή Του παρήγγειλε στούς Μαθητάς Του: «...πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν...».

· Αρκετές φορές ἔχω μιλήσει γιά τό θέμα τῆς Ὁρθοδόξου Ιεραποστολῆς στήν Αφρική καί εἰδικά στό Καμερούν.

Θεωρῶ ἀπαραίτητο νά διευκρινίσω ξανά πώς: "Ο, τι κάνουμε στήν Αφρική τό κάνουμε στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καί τό ὄνομά Του προσπαθοῦμε νά μεταδώσουμε μέσω τῆς γνωστοποιήσεως τοῦ Εὐαγγελίου,

Μπροστά σέ χιλιάδες...

διότι στό πρόσωπό Του εύρήκαμεν τόν Μεσσία, τόν Λυτρωτή τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅπως οἱ Μαθητές Φίλιππος καὶ Ναθαναὴλ πού ἀκούσαμε στό σημερινό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα.

Εύρηκαμεν τόν Μεσσία, συνδεθήκαμε μαζί Του μέ τήν πίστην καὶ τήν ἐλπίδα, μᾶς γνώρισε τόν ἐκκλησιαστικό τρόπο ζωῆς καὶ μέσα στήν Ἐκκλησία παρ' ὅπῃ τήν ἀτέθειά μας βλέπουμε καθημερινά «...τόν ούρανόν ἀνεῳγότα καὶ τούς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπί τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου» ὅπως ἀκριβῶς ὁ Πατριάρχης Ἰακώβης εἶχε δεῖ στόν ὑπνό του μιάν ούρανια κλίμακα καὶ τούς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νά ἀνεβαίνουν καὶ νά κατεβαίνουν πρός τήν γῆν καὶ ὅταν ξύπνησε τό πρώτο πράγμα πού ἔκανε ὅταν νά οἰκοδομήσει στόν τόπο αὐτό ἔνα ἀπό τά πρώτα θυσιαστήρια.

Αὐτή τήν ἐμπειρία προσπαθοῦμε νά γνωστοποιήσουμε σέ ὅσους τήν ἀγνοοῦν καὶ γιά τόν πλόγο αὐτό βαδίζουμε στίς ἐσχατιές τῆς γῆς καὶ συγκροτοῦμε κοινότητες πιστευόντων καὶ πηγνύουμε θυσιαστήρια στά πέρατα τῆς γῆς, γιά νά μπορέσει ὁ κόσμος νά ἀποκτήσει τήν ἴδια θέα τῆς πίστεως πού φέρουμε ἐμεῖς ἐδῶ καὶ δυσκιλίας χρόνια καὶ δυστυχῶς καθημερινά ἀδιαφοροῦμε γιά τόν πλοῦτο τῆς πίστεώς μας.

Ἡ προσπάθειά μας αὐτή ὅμως βρίσκει στόν δρόμο της πολλήές δυσκολίες.

Μιά ἀπό τίς δυσκολίες εἶναι ὅτι εἴμαστε ἐλάχιστοι καὶ πορευόμαστε ἀνάμεσα σέ ἑκατομμύρια κόσμου.

Μιά ἄλλη δυσκολία εἶναι ὅτι ἀπευθυνόμαστε σέ ἀνθρώπους οἱ ὄποιοι τά τελευταῖα χίλια ὀκτακόσια πενήντα χρόνια ἐκτός ἀπό τό ὅτι δέν εἶχαν ἀκούσει τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ζοῦσαν μέ ἔναν ἐντελῶς διαφορετικό τρόπο ζωῆς ἀπό τούς πλαούς τῆς Μεσογείου, ὅπως δηλαδή καὶ χιλιάδες χρόνια πρό τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ.

Εἶχαν μιά ἄλλη πίστη, ἄλλα ὥθη καὶ ἔθιμα, ἄλλο τρόπο νά ἀντιμετωπίζουν τήν ζωήν, τόν θάνατο, τίς δυσκολίες, ἔνα ἄλλο σύστημα ύγειας, καὶ ὅλα αὐτά εἶναι πολύ στενά συνδεδεμένα μεταξύ

τους καὶ μέ αὐτό πού λέμε μαγεία.

Οι ἄνθρωποι οι αὐτοί πρίν ἀπό ἑκατόν πενήντα χρόνια ἀρχισαν ὑποχρεωτικά νά γνωρίζουν τόν Δυτικό πολιτισμό καὶ νά ἀκοῦν γιά τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ἐπειδή τά περί Χριστοῦ τά ἄκουγαν ἀπό αὐτούς πού παράλληλα τούς ἐκμεταλλεύονταν, ἀπό αὐτούς πού ἔπαιρναν τόν πλοῦτο τῶν χωρῶν τους, κρατοῦσαν τίς παραδόσεις τους ἀπό ἀντίδραση καὶ γιά νά μή xαθοῦν.

Πρίν ἀπό πενήντα χρόνια οἱ χώρες τῆς Ἀφρικῆς ἀπέκτησαν τήν ἀνεξαρτησία τους, ἀρχισαν νά δημιουργοῦν πόλεις καὶ νά ἐκμεταλλεύονται γιά ὄφελός τους ὅτι ἀπέμεινε ἀπό τόν πλοῦτο τους, ἀν καὶ ἐφόσον τούς τό ἐπιτρέπουν τά Μεγάλα Κράτη πού ὥταν παθητικά ἀφεντάδες τους.

Ἐτσι θά λέγαμε ὅτι ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια ἐπιπλέοντες ἐλεύθερα τήν πίστη τους καὶ ὅχι ὅπως παθητικά ἀπό φόβο καὶ ἐπιθυμία νά μοιάσουν στά ἀφεντικά τους.

Ἐνα ἄλλο ἀποτέλεσμα τῆς παιδικότητας αὐτῆς τῶν κρατῶν εἶναι ὅτι ἄλλες περιοχές, δηλαδή οἱ πόλεις ἀναπτύσσονται ταχύτατα καὶ ἄλλες, δηλαδή ἡ ὑπαίθρος χώρα παραμένει ὑπανάπτυκτη καὶ ούσιαστικά χωρίς μεγάλες ἀλλαγές στόν τρόπο ζωῆς, στά ὥθη καὶ ἔθιμα καὶ ἐπειδή πλίγες χριστιανικές ἀποστολές ρισκάρουν νά ἀναπτυχθοῦν σέ αὐτές τίς περιοχές πλόγω ἀποουσίας ὁποιουδήποτε τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ, οἱ περιοχές αὐτές παραμένουν προσκολλημένες περισσότερο στίς ἀρχαῖες θρησκείες.

Λόγω ὅλων αὐτῶν τῶν αἰτιῶν στήν καθημερινή μας πορεία συναντάμε ἑκατοντάδες χιλιάδες κόσμο πληγωμένο ἀπό τίς παγίδες τοῦ διαβόλου, ἀπό τήν ἀπίληστία τῶν μάγων καὶ ἀπό ἔλληψη στοιχειωδῶν γνώσεων καὶ μέσων πού θά μποροῦσαν νά προστατέψουν καὶ νά καλυτερέψουν στοιχειωδῶς τή ζωή τους.

Γνωρίζετε βέβαια ὅλοι οι σας τήν ιστορία τοῦ Καπού Σαμαρείτου καὶ τό πῶς ἐφέρθη μέ ἀγάπη καὶ εὔσπλαχνία στόν πληγωμένο, ἐγκαταλειμμένο καὶ γυμνό πού βρῆκε στόν δρόμο του.

Τονίζει δέ ὁ Κύριός μας στήν ιστορία αὐτή ὅτι
α) Σταμάτησε,

β) Ἐδεσε τίς πληγές του,

γ) Τὸν φόρτωσε στό ὑποζύγιο του καὶ τὸν πῆγε
σέ ἔνα πανδοχεῖο,

δ) Ἐμεινε μαζὶ του ὅπο τό βράδυ καὶ ἐπειδή,
προφανῶς, ὁ πληγωμένος χρειαζόταν χρόνο γιά
νά ἀναρρώσει,

ε) Συνεννοήθηκε νά πληρώσει στόν πανδοχέα
ὅτι κοστίσει ἡ περιποίηση τοῦ πληγωμένου μέχρι¹
νά ξαναγυρίσει.

Φανταστεῖτε τώρα, μετά τὴν ἀναδρο-
μή στήν ιστορία αὐτή τό ἕδιο πρό-
σωπο, τὸν Σαμαρείτη νά βρι-
σκόταν μπροστά ὅχι σὲ
ἔναν πληγωμένο ἀλλά
σὲ ἑκατοντάδες πληγω-
μένους καὶ ἐγκαταλε-
πιειμμένους, σχεδόν μι-
σοπεθαμένους ἀνθρώ-
πους!!!

Τί θά ἔκανε;

Εἶχε μόλις λίγο λάδι καὶ λί-
γο κρασί μαζὶ του...

Εἶχε μόλις ἐλάχιστα ροῦχα νά τὰ κόψει
καὶ νά τὰ κάνει ἐπιδέσμους...

Εἶχε μόλις ἑνακόρακι τό ὄποιο μετά
βίας θά μποροῦσε νά μεταφέρει δύο πληγωμέ-
νους...

Τί θά ἔκανε μέ τούς ὑπολοίπους;

Ἀν θά μπορούσατε νά σταματήσετε κάθε σκέ-
ψη σας γιά δύο μόλις λεπτά καὶ νά πάρει ὁ καθέ-
νας σας τή θέση τοῦ Σαμαρείτου μπροστά σὲ ἑκα-
τοντάδες πληγωμένους.

Ἀν θά μπορούσατε νά τό κάνετε αὐτό θά ἔχε-
τε κάπως προσεγγίσει τήν καθημερινή δυσκολία
ὅπων τῶν ἱεραποστόλων.

Ἄλλά αὐτή εἶναι ἡ πραγματικότητα τῆς ἱεραπο-
στολῆς στήν Ἀφρική σήμερα τήν ὄποια ἡ δέν ἀπο-
δέχεσαι καὶ σὲ σκοτώνει ψυχικά ἡ τήν ἀποδέχεσαι
καὶ παθεύεις μαζὶ της.

Παθεύεις νά ἔχεις πάντα μαζὶ σου περισσότερο
λάδι καὶ κρασί...

Νά ἔχεις πάντα μαζὶ σου περισσότερους ἐπιδέ-
σμους...

Νά ἔχεις πάντα περισσότερα μεταφορικά μέ-
σα...

Νά ἔχεις πάντα περισσότερα χρήματα γιά νά
πληρώσεις τά πανδοχεῖα...

Νά ἔχεις πάντα περισσότερη πίστη καὶ κουρά-
γιο ὅτι ἀπό τό παράδειγμά σου καὶ τὸν κόπο σου
θά παρουσιαστοῦν καὶ ἀλλοι Σαμαρείτες καὶ θά
πράξουν τά ἕδια καὶ θά σωθοῦν ἀκόμα περισσότε-
ροι, θά ἀνακουφίσουμε περισσότερο πόνο, πόνο
πού κάποιοι συνάνθρωποί μας προκά-

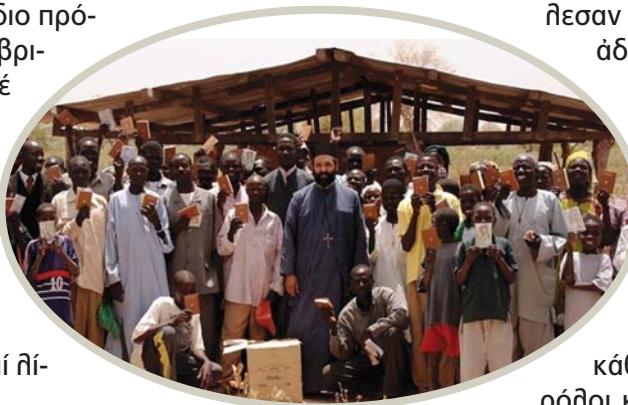
πλεσαν καὶ προκαθοῦν μέ τήν
ἀδιαφορία καὶ τήν ἀπλοπτία
τους.

Καὶ βέβαια ὅλα αὐτά
νά τά κάνεις πάντα μέ
τόν φόβο ὅτι, ἀκριβῶς
ἐπειδή φροντίζεις νά
ἔχεις πάντα περισσότε-
ρα γιά νά βοηθήσεις πε-
ρισσοτέρους, κινδυνεύεις
κάθε στιγμή νά ἀλλάξουν οἱ
ρόλοι καὶ ἀπό Καλός Σαμαρείτης

νά μετατραπεῖς σέ θύμα ληστῶν καὶ νά σέ
ἀφήσουν σέ κάποια ἐσχατιά ἡμιθανή καὶ πληγω-
μένο καὶ νά ἀναμένεις καὶ ἐσύ κάποιο καλό Σαμα-
ρείτη νά σέ γηλιτώσει ἀπό τήν ἐγκαταλειψη καὶ τήν
έρημιά τῶν ἀνθρώπων.

Γιά τούς λόγους αὐτούς ἀκριβῶς μαζευτήκαμε
ἀπόψε, γιά νά γνωρίσετε κάποιες ἀπό τίς διαστά-
σεις τοῦ ἔργου μας καὶ νά προσεύχεσθε γιά ὅπους
ἔμας πού προσπαθοῦμε νά κάνουμε μέ τόν καλύ-
τερο τρόπο ὅτι προφανῶς θά κάνατε καὶ ἐσεῖς ἁν
βρισκόσασταν στή θέση μας.

Γνωρίζω ὅτι οἱ καιροί εἶναι δύσκολοι καὶ σκλη-
ροί γιά πάρα πολλούς ἀπό ἐσας καὶ κατανοῶ τή
θυσία πολλῶν γιά τή συμμετοχή τους ἀπόψε στήν
ἐκδήλωση αὐτή. Θέλω νά σᾶς ἐκφράσω ἑνα
γάλο εὐχαριστῶ γιά αὐτή σας τή θυσία, γιατί ἐσεῖς
καθύτερα ἀπό κάθε ἀλλον γνωρίζετε ἑνα μέρος
ἀπό τά πάθη καὶ τήν ἐκμετάλλευση τήν ὄποια ὑπό-
κειται ἡ Ἀφρική μέχρι σήμερα.

«Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος»
(Ψαλμ. 112,6)

Πέτρος Δακτυλίδης Μητροπολίτης Χριστουπόλεως 1927 - 2012

Ε κοιμήθη ἐν Κυρίῳ στίς 26.12.2012 ὁ Πανιερώ-
τατος Μητροπολίτης Χριστουπόλεως κυρός
Πέτρος. Ἡ ἔξοδιος ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ
Μητροπολίτη τελέστηκε στίς 27.12.2012 στὸν Ἱερό¹
Μητροπολιτικό Ναό τῆς Μεγάλης Παναγιᾶς Μυκό-
νου, μέ τῇ συμμετοχῇ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κα-
στοριάς κ. Σεραφείμ, Σύρου κ. Δωροθέου, Κορίνθου
κ. Διονυσίου, Θηβῶν κ. Γεωργίου, ποθητῶν κλη-
ρικῶν, τῶν συγγενῶν του καὶ πλήθους πιστῶν.

Ο ἀείμνηστος Μητροπολίτης Χριστουπόλεως κυ-
ρός Πέτρος (κατά κόσμον Παναγιώτης Γεωργίου Δα-
κτυλίδης), τό δέκατο παιδί τῆς οἰκογένειάς του, γεν-
νήθηκε στή Μύκονο στίς 20 Ιανουαρίου τοῦ 1927.
Σὲ ἡλικία μόλις είκοσιπέντε ἡμερῶν ἔμεινε ὄρφανός
ἀπό πατέρα. Υπηρέτησε τὴν στρατιωτική του θητεία
ἐπί 33 μῆνες στό Πολεμικό Ναυτικό. Ἦταν πτυ-
χιούχος τῆς ἑξατάξιας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κορίν-

θου καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Καπο-
διστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διάκονος χει-
ροτονήθηκε στίς 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1951 καὶ Πρε-
σβύτερος στίς 20 Ιανουαρίου 1963 ἀπό τὸν Μακαρι-
στό Μητροπολίτη Κορίνθου κυρό Προκόπιο.

Υπηρέτησε γιά εἴκοσι χρόνια στὴν Ἱερά Μητρόπολη
Κορίνθου, τὰ ἐπτά ἐκ τῶν ὡς Ἱεροκήρυκάς
της. Παράλληλα ἦταν Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ
Ναοῦ Κορίνθου, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἔχυπηρετοῦσε τίς
ποιμαντικές ἀνάγκες τοῦ 6^{ου} Συντάγματος Πεζικοῦ καὶ
τῶν Φυλακῶν Κορίνθου, ἀναπτύσσοντας ἀξόποιγη
ποιμαντική καὶ φιλανθρωπική δραστηριότητα.

Ἐπί μία δεκαπενταετία διακόνησε ὡς Ἐφημέριος-
Ἱεροκήρυκας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Ζώνης Κυ-
ψέλης. Διετέλεσε, ἐπίσης, Προϊστάμενος τοῦ Γραφείου
Ποιμαντικῆς τῶν φυλακῶν, πού ἦταν στὴν πνευ-
ματική δικαιοδοσίᾳ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς

Αθηνῶν, καθώς καί Ἐφημέριος τῶν φυλακῶν Ἀβέρωφ. Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν τοῦ ἀνέθεσε τὴν ἔρευνα καί τὴν εἰσήγηση γιά τὴν δημιουργία δεκατριῶν νέων ἐνοριῶν ἐντὸς τῶν ὄριων αὐτῆς. Ἀπό τίς 30 Ιανουαρίου 1985 μέχρι τὴν ἐκπλογή του σὲ Ἐπίσκοπο ύπορετησε ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενος - Ἐφημέριος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν.

Τίν 1^η Δεκεμβρίου 1984 τοῦ ἀνατέθηκαν τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀναπληρωτῆ Γενικοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τίν 26^η Αὔγουστου 1992 τὰ καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Διευθυντῆ αὐτῆς. Ἀπό τὸν Νοέμβριο τοῦ 1996 μέχρι τὸν Μάρτιο τοῦ 1997, ἀνέλαβε καί τὴν Διεύθυνση τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τοῦ Ὀργανισμοῦ.

Διοικώντας συγκροτημένα, ύπεύθυνα καί συνετά τὴν Ἀποστολική Διακονία, ἔθεσε τίς βάσεις γιά τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξή της σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν δραστηριοτήτων της. Ὁ ἕδιος προικισμένος μέσπανία πνευματικά χαρίσματα ἔχαιρε πάντοτε τῆς βαθύτατης ἐκτίμησης, τῆς ἀναγνώρισης, τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς υἱικῆς ἀγάπης ὅλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὴν ὁποία διητύθυνε γιά περίου δεκαεπτά χρόνια.

Στίς 27 Ιανουαρίου 1995 χειροτονήθηκε Βοηθός Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὑπό τὸν τίτλο τῆς πάλαι ποτέ διαιτημψάσης Ἐπισκοπῆς Χριστουπόλεως, διατηρώντας τὴν θέση τοῦ Γενικοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μέχρι τὴν ἀποχώρησή του τό 2001. Τίν 11^η Ιουνίου 2008 μέση ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ., μετά ἀπό πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β', ἡ Ἐπισκοπή Χριστουπόλεως ἀνυψώθηκε σὲ Μητρόπολη καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος κ. Πέ-

τρος ἔξονομάστηκε Τίτου Πλάριος Μητροπολίτης.

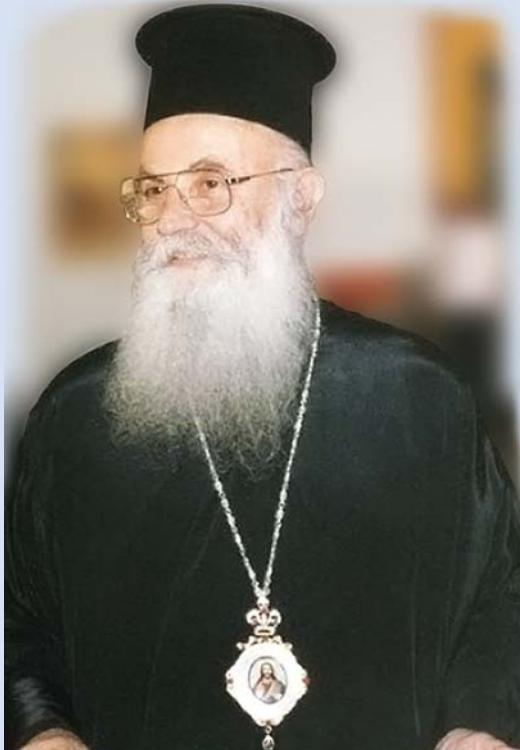
Συνεχίζοντας τὸν παράδοση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου, τὸν ὥποιο διαδέχθηκε στὶ Γενική Διεύθυνση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἔδειχνε πάντοτε ζωηρό ἐνδιαφέρον γιά τὸ ιεραποστολικό ἄνοιγμα τῆς Ἐκκλησίας στὰ ἔθνη, στηρίζοντας ἡθικά καί οἰκονομικά τὶς δραστηριότητες τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Μετά τὸν ἀποχώρησή του ἀπό τὸν Ὁργανισμό καί κατά τὴν περίοδο τῆς ἀσθενείας του ἐμπιστεύόταν τὸ ἔργο αὐτό στὸ Σεβ. Μητροπολίτη Θηβῶν καί Λεβαδείας κ. Γεώργιο, ὁ ὥποιος ὡς γνήσιο πνευματικό παιδί, περιέθαψε φιλόστοργα, ἀφοσιωμένα καί ἀγαπητικά τὸν γέροντά του μέχρι τὴν δύση τῆς ἐπίγειας ζωῆς του.

Ο μακαριστός π. Πέτρος κατέθηπε μνήμη τίμιου, ἀφιλάργυρου, καλοκάγαθου, ἀνεξίκακου, ταπεινοῦ καί ἐλεήμονος ἱεράρχη τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὥποιος δέν ἐπέτρεψε στὸν ἑαυτό του ὅποιαδήποτε ἀνθρώπινη ἐπιδίωξη καί φιλοδοξία κοσμικοῦ χαρακτήρα. Ο ἕδιος συνήθιζε νά λέει γιά τὴν ἀρχιερωσύνη: «Τό ἐπισκοπικό ἀξιώμα ἐπιβάλλει περισσότερη ἐργασία καί θυσίες». Μέ τὸ ἐκκλησιαστικό ἥθος καί τὴ διδάσκουσα ἱεροπρέπειά του εἶχε τὴν εὐηλογία ἀπό τὸν Θεό

νά ἀποκτήσει πολλά πνευματικά τέκνα, κάποια ἐκ τῶν ὥποιων καθοδῆγος στὸ ιερό Θυσιαστήριο, ὃστε νά ἀναδειχθοῦν ἄξιοι λειτουργοί τοῦ Ὑψίστου, διακονώντας μέχρι καί σήμερα τὸν πιστό λαό τοῦ Θεοῦ.

Εἴθε ὁ Κύριος, «ὁ ἐτοιμάσας δι' αὐτὸν τόπον», νά κατατάξει τὴν ἀγία ψυχή του «ἐν χώρᾳ ζώντων καί σκνεντις δικαίων». Ἄς μᾶς συνοδεύει ὅλους ἡ πολύτιμη πατρική εὐχή του!

Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος

Πέτρος Λαζαρίδης

Ἐπισκέψεις τοῦ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας στίς ἐκκλησιαστικές ἑπαρχίες τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς

● ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΤΑΝΓΚΑΣ

Πρώτος σταθμός της περιοδείας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ Πάστορος Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄ ἦταν ἡ Ἱερά Ἐπισκοπή Κατάνγκας, στήν ὁποίᾳ ἔφτασε συνοδευόμενος ἀπό τὸν Πανοσιοῦ Λόρδον. Ἀρχιμ. π. Νάρκισσο Γκάμμο, Σχολάρχη τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Ἀλεξανδρείας «Ἄγιος Ἀθανάσιος». Στὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἅγίου Γεωργίου στήν πόλη τοῦ Κολούεζί τελέσθηκε πανηγυρικὴ Δοξολογία ἐπί τῇ ἀφίξει τοῦ Πατριάρχη. Οἱ θεοφιλέστατος Κατάνγκας κ. Μελέτιος, κατά τὴν σύντομη προσφώνησή του, ἀφοῦ καλωσόρισε τὸν Μακαριώτατο Προκαθήμενο, ἀναφέρθηκε στὴν μεγάλη χαρά, τὴν τιμὴν ἀλλὰ καὶ στὰ αἰσθήματα υἱικῆς ἀφοσίωσης τοῦ γηγενοῦς πληρώματος στήν Ὁρθοδοξία καὶ τὸ Πατριαρχεῖο.

‘Αντιφωνώντας ὁ Μακαριώτατος ἔξέφρασε τὴν συγκίνησή του γιά τὴν εὐκαιρία τῆς προσωπικῆς του ἐπικοινωνίας μέ τούς Ἀφρικανούς ἀδελφούς τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τὶς εὐχαριστίες του γιά τὴν θερμή ὑποδοχή πού τοῦ ἐπιφύλαξαν. ‘Υπογράμμισε, ἐπίσης, τὴν ἀδιάκοπη μέριμνα τοῦ Πατριαρχείου γιά τὴν πνευματική ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν γένει πρόοδο τῶν πιστῶν Ὁρθοδόξων Ἀφρικανῶν.

Ἐπόμενος σταθμός τοῦ Πατριάρχη κατά τὴν δεύτερη ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεώς του ἦταν τὰ ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα τῆς Ἐπισκοπῆς, ὅπου εὐλόγησε τούς μικρούς μαθητές καὶ τούς ἐκπαιδευτικούς καὶ συζητησε μαζὶ τους. Ἐπαίνεσε τούς διδάσκοντες γιά τὸ ποιλυδιάστατο παιδαγωγικό τους ἔργο καὶ τούς ἀπούθυνε πατρικές συμβουλές, γιά τὸ πῶς θά ἐπιτύχουν καλύτερα τὴν κατά Χριστόν διάπλαση τῶν παιδιῶν μέσα ἀπό τὴν ἐκπαιδευτική διαδικασία. Ἀκόμη, ἔξέφρασε

Ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὑποδοχῆς τοῦ Πατριάρχη στήν Κατάνγκα

τὴν εὐαρέσκειά του στὸν θεοφιλέστατο κ. Μελέτιο γιά τὸ παιδαγωγικό καὶ ἐν γένει ποιμαντικό καὶ φιλανθρωπικό ἔργο πού προσφέρει ἡ Ἐπισκοπή.

Ἐπιστρέφοντας στό ἱεραποστολικό κέντρο τοῦ Κολούεζί ὁ Μακαριώτατος τέλεσε τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ μακαριστοῦ π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτο καὶ κατόπιν κάθισε σὲ κοινή τράπεζα μέ τούς κληρικούς τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τὶς πρεσβυτέρες τους, ἀπευθύνοντάς τους πατρικές νουθεσίες ἀλλὰ καὶ ἐπαίνους γιά τὴν θυσιαστική καὶ καρποφόρα διακονία τους στὸν Ἀμπελώνα τοῦ Κυρίου.

Τὴν Κυριακή 14^η Οκτωβρίου, ὁ Πατριάρχης κ. Θεόδωρος Β΄ τέλεσε τὴν θεία Λειτουργία στὸ νεόδμητο Ἱερό Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἅγιου Νικολάου στό Κολούεζί. Στήν Εὐχαριστία παρέστησαν ἡ Κυβερνήτης τῆς Κατάνγκας, πολλοί τοπικοί ἀξιωματούχοι καὶ πλῆθος πιστῶν.

12 Όκτωβριον - 3 Νοεμβρίου 2012

Στήν προσλαπιά του ό Θεοφιλέστατος κ. Μελέτιος εἶπε χαρακτηριστικά: «... Ἡ παρουσία σας Μακαριώτατε μᾶς ἐνίσχυσε, μᾶς παρηγόρησε καὶ μᾶς στήριξε πνευματικά...», ἐνώ ἀπευθυνόμενος στό Λιάό τόνισε μεγαλοφώνως: «... Ὁ πατέρας μας εἶναι ἀνάμεσά μας καὶ θά τόν ἔχουμε πάντοτε νοερᾶς κοντά μας ὡς εὐλογία τοῦ Θεοῦ...».

Στήν ἀντιφώνησή του ό Πατριάρχης, μεταξύ

Ἐπίσκεψη σέ ἑκαδευτήρια τῆς Ἐπισκοπῆς Κατάνγκας

Τρισάγιο στόν τάφο τοῦ μακαριστοῦ π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτη

ἄλλων, εἶπε: «...εύχαριστῶ τούς πιστούς γιά τήν ἐνθουσιώδη ύποδοχή καὶ καυχώμαι ἐν Κυρίῳ γιά

τήν προσήλωσή τους στήν ἀμώμητο Ὄρθοδοξία...». Ἀκόμη, δέν παρέλειψε νά συγχαρεῖ τόν κ. Μελέτιο γιά τήν ἄρτια καί υποδειγματική ὄργάνωση τῆς Ἐπισκοπῆς, ἡ ὁποία ἀποδεικνύει τήν ἐπίμοχθη προσπάθειά του σέ κάθε τομέα τῆς ποιμαντικῆς καὶ ιεραποστολικῆς δράσης. Στή συνέχεια ό Μακαριώτατος παρεκάθησε σέ κοινό γεῦμα μέ τήν νεολαία, τούς ἑκπαιδευτικούς καί τούς ἐπιτρόπους τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἐπισκοπῆς.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἕδιας ἡμέρας ἐπισκέφθηκε τό Νοσοκομεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς «Ἄγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός», ὅπου εἶχε τήν εύκαιρία νά εὐλογήσει καί νά συνομιλήσει μέ τούς ἀσθενεῖς, τό ιατρικό καὶ τό νοσοκομευτικό προσωπικό. Ἐπισκεπτόμενος τή νέα πτέρυγα τοῦ Νοσοκομείου, ἡ ὁποία βρίσκεται ἀκόμη ὑπό κατασκευή, ό Μακαριώτατος προσέφερε διάφορα ιατρικά μηχανήματα.

Λίγο ἀργότερα μετέβη στήν νεοσυσταθείσα Ἱερά Μονή τοῦ Ἅγιου Νεκταρίου, ὅπου μετά τήν τέλεση σύντομης Δοξολογίας συναντήθηκε μέ τήν ἀδελφότητα τῆς Μονῆς. Ἡ Ὁσιοτάτη Ἅγουμένη, μοναχή Θέκλη, πρόσφερε στόν ύψηπλό ἐπισκέπτη ώς ἐνθύμιο τῆς ἐπισκέψεώς του μία ποιμαντορική ράβδο ἀφρικανικῆς τεχνοτροπίας.

Ο Μακαριώτατος, κατά τή διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του στήν πόλη τοῦ Lubumbashi, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τήν 16^η Οκτωβρίου, ἐπισκέφθηκε τήν Ἐνορία τοῦ Ἅγιου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ ἐγκαινίασε τις ἐγκαταστάσεις τοῦ ὄμώνυμου σχολικοῦ συγκροτήματος. Συνεχίζοντας τίς ἐπισκέψεις του στήν πόλη κατευθύνθηκε ὄδικῶς στή Λεγόμενη «πόλη τῶν σκουπιδῶν», ἔνα προάστιο τοῦ Lubumbashi, ὅπου ύπαρχει ἡ μεγάλη ἐνορία τοῦ Ἅγιου Μεγαλομάρτυρος

Στεφάνου καὶ σχολεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς. Τίς πολλές πνευματικές ἀνάγκες τῆς συγκεκριμένης ἐνορίας ἀπό

'Επισκέψεις Πατριάρχη 'Αλεξανδρείας...

Μέ τούς γιατρούς και τούς έργαζόμενους τοῦ Νοσοκομείου τῆς Ἐπισκοπῆς «Ἄγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός»

ποληθῶν ἔτῶν διακονεῖ μέ αὐταπάρνηση ὁ ἀκαταπόντος μοναχός π. Κύριλλος Διαρεμές. Τό γεγονός τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχη στήν περιοχή παρουσιάστηκε μέ ιδιαίτερα ἐγκωμιαστικά σχόλια ἀπό τά τοπικά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης.

Κατακλήσιων τήν περιοδεία του στήν Ιερά Ἐπισκοπή Κατάνγκας ὁ Μακαριώτατος βρέθηκε στήν ἐνορία τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου στήν πόλη Likasi, ὅπου στήν εἰσοδο τῆς πόλεως ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν. Μετά τό τέλος τῆς Δοξολογίας ὁ Πατριάρχης μίλησε γιά τήν ποιμαντική μέριμνα καί τή φροντίδα τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, μέ σκοπό τήν πρόοδο τῶν Λαών τῆς Ἀφρικῆς, ἐνῶ δέν παρέλειψε νά ἀναφερθεῖ στήν παρουσία κατά τό παρελθόν τῶν περίου χιλίων Ἐλλήνων πού ζοῦσαν καί δραστηριοποιοῦνταν στή συγκεκριμένη πόλη. Εὔχαριστη ἔκπληξη δοκίμασε ὅταν τοῦ δόθηκε ἡ εύκαιρία νά συναντηθεῖ μέ γνώριμα πρόσωπα ἀπό τό Καμερούν, στό ὄποιο ὑπηρέτησε πρίν ἀπό τήν ἀνάρροπή του στόν Πατριαρχικό Θρόνο.

• ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΕΝΤΡΩΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Τή 19^η Οκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος ἔφτασε στήν Κανάγκα, ὅπου ἔγινε δεκτός ἀπό τούς Σεβ. Μητροπολίτες Κεντρώας Ἀφρικῆς κ. Νικηφόρο καί Πενταπόλεως κ. Ἰγνάτιο. Ἀκολούθησε ἐπίσημη ὑποδοχή

στό Ἱεραποστολικό Κέντρο «Ἄγιος Ἀνδρέας», πού ἀποτελεῖ τό πρώτο Ἱεραποστολικό ὄρμπτηριο στήν Κεντρική Ἀφρική μέ πρωτεργάτες του τούς ἀείμνηστους Ἱεραποστόλους π. Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο καί π. Χαρίτων Πνευματικάκι. Ὅταν ξεκίνησε ἡ προσπάθεια εὐάγγελισμοῦ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς τό ἔτος 1972 ὑπῆρχαν περίπου 30 πιστοί, ἐνῶ σήμερα μέ τή χάρη τοῦ Κυρίου ὑπερβαίνουν τούς 50.000 ἀνθρώπους, οι ὅποιοι ἀπαρτίζουν 20 ἐνοριακές κοινότητες.

Ἀπευθυνόμενος στόν Πατριάρχη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεντρώας Ἀφρικῆς ἀνέφερε μεταξύ ἄλλων: «... μέσα σέ μία πενταετία δύο φορές ἥρθατε νά ἀφουγκραστεῖτε τόν κτύπον τῆς καρδιᾶς μας, τούς πόνους καί τίς χαρές τῶν παιδιῶν σας καί νά τούς εὐλογήσετε μέ τήν τιμίαν δεξιάν σας». Ὁ Σεβ. Πενταπόλεως κ. Ἰγνάτιος ἀπό τήν πλευρά τοῦ ἐπισήμανε: «... εἶναι βέβαιο ὅτι ἡ παρουσία σας θά ἀποτελέσει ἀφορμή ἀναζωπύρωσης τοῦ ζῆλου τῶν πιστῶν καί ἀφετηρία περαιτέρω ἐξάπλωσης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, γιά τήν όποιαν οι εύσεβεῖς Κονγκολέζοι δείκνουν ιδιαίτερο καί θερμό ἐνδιαφέρον».

Ο Μακαριώτατος ἀφοῦ εὐχαρίστησε γιά τή θερμή ὑποδοχή, ἔξεφρασε τόν θαυμασμό του γιά τήν ἐξέλιξη καί τήν πρόοδο τῆς ιεραποστολικῆς προσπάθειας στό δυτικό Κονγκό, κάνοντας ιδιαίτερη ἀναφορά στούς σκαπανεῖς τῆς ιεραποστολῆς, οι ὅποιοι μέ

‘Ο Μακαριώτατος ἀνάμεσα στούς μαθητές τῶν ἐκπαιδευτηρίων «Φῶς Ἐθνῶν»

12 Όκτωβρίου - 3 Νοεμβρίου 2012

πνεύμα χριστιανικής αύτοθυσίας διακονοῦν μέ κάθε τρόπο καί μέσο τό ἔργο της Ἐκκλησίας. Τό ἀπόγευμα της ᾱδιας ἡμέρας ἐπισκέφθηκε στήν ἐνορία της Ζωδόχου Πηγῆς στήν περιοχή Tshilumba, ὅπου μέ

‘Από τά ἑγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀνδρέα Κανάγκας

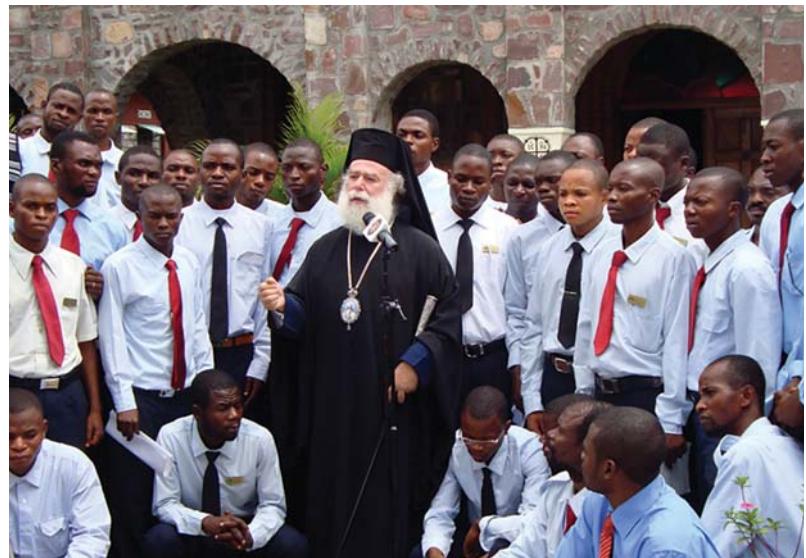
εύθύνη της Μητροπόλεως Λειτουργεῖ δημοτικό σχολεῖο. Ο Σεβ. Πενταπόλεως ἀναφέρθηκε μέ συγκίνηση στό ιστορικό τοῦ Ναοῦ, τά ἔξοδα της ἀνέγερσης τοῦ ὅποίου ἀνέλαβαν στήν μνήμην του οἱ γονεῖς τοῦ κεκοιμημένου ιπτάμενου πυροσβέστη Κωνσταντίνου Παλαμιώτη.

Κατά τή δεύτερη ἡμέρα της ἐπισκέψεως του ὁ Πατριάρχης τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέοση ἐνώπιον τῶν τάφων τῶν μακαριστῶν πρώτων ιεραποστολῶν της Κανάγκα, π. Χρυσοστόμου, π. Χαρίτωνος καὶ της ἀδελφῆς Ὀλγας Παπασαράντου. Στή συνέχεια μετέβη στής ἑγκαταστάσεις τῶν Ἐκπαιδευτηρίων της ιεραποστολῆς «Φῶς Ἐθνῶν», ὅπου, ἀφοῦ παρακολούθησε ἔορταστική σχολική ἐκδήλωση, εἶχε τήν εὐκαιρία νά συνομιλήσει μέ τούς ἐκπαιδευτικούς, τούς μικρούς μαθητές καὶ νά μοιράσει σέ ὅλους ἀναμνηστικά δῶρα.

Τήν Κυριακή 21^η Όκτωβρίου, μέσα σέ κλίμα κατάνυξης καὶ πνευματικῆς χαρᾶς, τέλεσε τά ἑγκαίνια

τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἅγιου Ἀνδρέου Κανάγκας. Ο Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε στόν ὄραματισμό τοῦ ἀειμνήστου π. Χαρίτωνος Πναυματικάκι γιά τήν ἀνέγερση ἐνός μεγάλου ναοῦ στή συγκεκριμένη περιοχή, ἔργο τό ὅποιο ξεκίνησε τό 2004 καὶ ὀλοκληρώθηκε τό 2010.

Συνεχίζοντας τό πρόγραμμα της περιοδείας του στήν Ἱερά Μητρόπολη Κεντρώας Ἀφρικής ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε τήν Ὁρθόδοξη Θεολογική Σχολή στήν Κινσάσα, ὅπου χοροστάτησε στή θεία Λειτουργία πού τελέστηκε στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου. Ἀπευθυνόμενος στούς 70 φοιτητές ὑποτρόφους της Σχολῆς ἀναφέρθηκε στή σημασία τοῦ μαρτυρίου καὶ της μαρτυρίας στόν ιεραποστολικό ἀγώνα, πού διεξάγει τό Πατριαρχεῖο στην πολύπαθη Ἀφρικανική Ἡπειρο. Τό ἀπόγευμα της ᾱδιας ἡμέρας μετέβη στήν πόλη Kasagouloou καὶ ἐπισκέφθηκε τόν ὑπό ἀνέγερσην Ἱερό Ναό τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου Χρυσοστόμου καθώς καὶ τό παρακείμενο

‘Ο Πατριάρχης Θεόδωρος μέ φοιτητές της Θεολογικής Σχολῆς τής Κινσάσα

δημοτικό σχολεῖο, τό ὅποιο φέρει τό ὄνομα τοῦ μακαριστοῦ ιεραποστόλου π. Χρυσοστόμου Παπασαραντόπουλου.

Έπισκεψης Πατριάρχη 'Αλεξανδρείας...

Από την τελετή των έγκαινιών του σχολείου «Άγιος Μάρκος»

Τήν 27^η Οκτωβρίου έγιναν τά έγκαινια τοῦ νέου σχολείου «Άγιος Μάρκος», τό όποιο κτίσθηκε μέ δαπάνες τῆς Έλληνικῆς Κοινότητας τῆς Κινσάσα καὶ ἀποτελεῖ τό μεγαλύτερο σχολικό συγκρότημα τῆς Όρθοδοξης Ἑκκλησίας στήν Αφρική. Στήν ομιλία του ὁ Πατριάρχης εὐχαρίστησε τούς δωροτές γιά τή σημαντική προσφορά τους, ὑπενθυμίζοντας τίς ἀντίστοιχες ἐνέργειες τῶν ἐπιφανῶν εὐεργετῶν τῆς Αλεξανδρείας τοῦ 19^{ου} καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20^{ου} αἰώνα. Υπογράμμισε, ἐπίσης, τό θυσιαστικό φρόνημα τῶν διδασκόντων στά ἐκπαιδευτήρια τῶν ιεραποστολικῶν κλημακίων.

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου στήν Ιερά Μητρόπολη Κεντρώας Αφρικῆς ὅλοκληρώθηκε τήν ἐπομένη μέ τήν τέλεσην τῆς θείας Εύχαριστίας στήν Ιερό Ναό τοῦ Άγιου Νικολάου Κινσάσας, μετά τό τέλος τῆς όποιας ἔψαλε ἐπιμνημόσυνη δέοση ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικῆς κυροῦ Τιμοθέου.

• ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΜΠΡΑΖΑΒΙΛ ΚΑΙ ΓΚΑΜΠΟΝ

Συνεχίζοντας τό πρόγραμμα τῆς Πατριαρχικῆς του ὄδοιπορίας στίς ἐκκλησιαστικές Ἐπαρχίες τῆς Κεντρικῆς Αφρικῆς ὁ Μακαριώτατος ἔφτασε στή Δημοκρατία τοῦ Κονγκό (Κονγκό – Μπραζαβίλ), ξεκινώντας τήν ἐπίσκεψή του στήν Ιερά Επισκοπή Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν. ቩ συγκεκριμένη Επισκοπή ιδρύθη-

κε μέ σχετικό Πατριαρχικό καὶ Συνοδικό Τόμο τήν 7^η Οκτωβρίου 2010.

Ἄμεσως μετά τήν ἄφιξην τοῦ Πατριάρχη, στόν Ιερό Ναό Αναστάσεως τοῦ Κυρίου Μπραζαβίλ τελέστηκε Δοξολογία στήν ὥποια ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος τῆς Ιερᾶς Επισκοπῆς, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Θεολόγος Χρυσανθακόπουλος, ἐξέφρασε τά αισθήματα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς συγκίνησης τοῦ ὄρθιοδόξου πιληρώματος γιά τό γεγονός τῆς ιστορικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Προκαθημένου τῆς Αλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μακαριώτατος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε γιά τήν

Δοξολογία στόν Ιερό Ναό Αναστάσεως τοῦ Κυρίου Μπραζαβίλ

Συγκινητικές ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης τοῦ Λαοῦ πρός τόν Πατριάρχη

12 Θεοφάνεια - 3 Νοεμβρίου 2012

έγκαρδια ύποδοχή, έξεδήλωσε τήν πατρική στοργή μέ τήν όποια περιβάλλει τούς πιστούς της τοπικής Έκκλησίας.

Δεύτερος σταθμός της έπισκεψης τοῦ Μακαριωτάτου μετά τή Μπραζαβίλ ήταν τό Point-Noire, ὅπου κατά τή διάρκεια της έπισκεψης Δοξολογίας στόν Ιερό Ναό τοῦ Ἅγιου Δημητρίου εἶχε τήν εὐκαιρία νά ἐπινέσει τούς πιστούς της Ἐνορίας γιά τίς δραστήριες πνευματικές τῶν κινήσεις. Στό Point-Noire ἐπίσης, ἐπισκέφθηκε τήν Ἐνορία της Ἀναλήψεως, τήν ἀρχαιότερη της πόλεως, ἢ ὅποια βρίσκεται στή φτωχότερη συνοικία τῶν ἐργατῶν τῶν σιδηροδρόμων.

Λίγο ἀργότερα μετέβη στόν ύπο ἀνέγερσην Ιερό Ναό της Ἅγιας Ἰσαποστόλου Φωτεινῆς καθώς καὶ τήν ἀνεγειρόμενη κλινική τοῦ Ἅγιου Λουκᾶ τοῦ Ἰατροῦ. Ἡ συγκεκριμένη κλινική θά συμβάλλει καίρια στήν ἀντιμετώπιση της θνητικότητας μπτέρων καὶ βρεφῶν κατά τή διάρκεια τῶν τοκετῶν. Ἀκολούθως πραγματοποιήθηκε ιερατική σύναξη, μετά τό τέλος της ὅποιας ὁ Μακαριώτατος κατάθεσε τόν θεμέλιο λίθιο της πολυκλινικῆς στήν περιοχή Nzassi, πού θά κτιστεῖ σέ ἔκταση 45 στρεμμάτων. Στόν ἕδιο χώρο θά δημι-

ουργηθοῦν, ἐπίσης, γυναικολογική καὶ παιδιατρική κλινική καθώς καὶ οἰκολογικό πάρκο. Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ημέρας παρακολούθησε τό φεστιβάλ ὄρθοδόξων νεανικῶν χορωδιῶν στό νεοαναγειρόμενο Ἱερό Ναό τοῦ Ἅγιου Δημητρίου.

Τήν Πέμπτη 1^η Νοεμβρίου 2012, ὁ Πατριάρχης τέλεσε τή θεία λειτουργία στόν προαναφερθέντα Ναό τοῦ Ἅγιου Δημητρίου της πόλεως Point-Noire, κατά τή διάρκεια της ὅποιας προέβη στήν εἰς διάκονο χειροτονία.

Ἀπό τή χειροτονία τοῦ π. Ἰωάννη στόν Ιερό Ναό τοῦ Ἅγ. Δημητρίου Point-Noire

Χειροθετώντας τούς δώδεκα νέους ἀναγνῶστες τῆς Ἐπισκοπῆς Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν

ροτονία τοῦ π. Ἰωάννη Marie Magloire. Τήν ἴδια ημέρα χειροθέτησε δώδεκα νέους ἀναγνῶστες της τοπικῆς Έκκλησίας.

Ἀπευθυνόμενος πρός τό νέο διάκονο καὶ τούς ἀναγνῶστες ὁ Μακαριώτατος μίλησε περί τοῦ ιεροῦ μυστηρίου της ιερωσύνης καὶ τῆς σπουδαιότητας της ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, τονίζοντας ὅτι κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπραζαβίλ ἀποτελοῦν τό μέλλον της, ἀλλά καὶ φέρουν τήν εὐθύνη της σπορᾶς τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου καὶ τῆς κατά Χριστόν προκοπῆς τῶν πιστῶν. Ἐπίσης, τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέοστι ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἐκατοντάδων ἀνθρώπων

‘Επισκέψεις Πατριάρχη Αλεξανδρείας...

Άναμνηστική φωτογραφία μέ τά όρφανά παιδιά της Κωμόπολης Dolisie

πού ἔχασαν τή ζωή τους πρό μηνῶν μετά ἀπό ἔκρηξη στήν πρωτεύουσα Μπραζαβίλ.

Τό πρώι της 2^α Νοεμβρίου ἐπισκέφθηκε τὸν Ἱερό Ναό Ἀγίας Ειρήνης στήν κωμόπολη Dolisie τοῦ Κονγκό - Μπραζαβίλ, ὅπου ξεναγήθηκε στό παρακείμενο ἐκπαιδευτήριο, πού εἶναι ὄργανωμένο σύμφωνα μὲ εύρωπαικά πρότυπα. Λίγο ἀργότερα μετέβη στήν ὑπό ἀνέγερση Ἱερά Μονή τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἡ ποδική μερική ιεραποστολική περιοδεία τοῦ Μακαριωτάτου στίς Ἐπαρχίες τῆς Κεντρικῆς Αφρικῆς ὀλοκληρώθηκε μέ τή συνάντησή του μέ τά όρφανά παιδιά τῆς περιοχῆς Dolisie, στά ὅποια μοίρασε δῶρα καὶ γευμάτισε μαζί τους.

Γ. Ε. Ι.

...«Δέν εἶναι ὁ ἄνθρωπος εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ὅποιος καὶ ἔάν εἶναι; Δέν εἶναι ἐνας μετανάστης, ἐνας πρόσφυγας, ἐλάχιστος ἀδελφός τοῦ Χριστοῦ; Δέν εἶναι ὁ “πλησίον” τῆς Παραβολῆς τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη;»...

...«Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅχι τοῦ Ἐθνους. Μιά Ἐθνική Ἐκκλησία πού μπορεῖ νά μάχεται τά μέδην μιάς ἀλληλης Ἐκκλησίας λόγω τοῦ χρώματος τῶν μελῶν της εἶναι μιά αἱρετική Ἐκκλησία.

Ο λόγος τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι σαφής «ούκ ἔνι Ιουδαῖος ούδε Ἐλλην, ούκ ἔνι δοῦλος ούδε ἐλεύθερος, ούκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γάρ ἡμεῖς εἰς ἐστέ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλάτ. 3, 28). Εἶναι προτιμότερο νά εἶσαι ἄθεος ἀπό τό νά μπερδεύεις ἢ νά χρησιμοποιεῖς τήν πίστην καὶ τήν Ἐκκλησία γιά νά παγιδεύσεις τούς ἀνθρώπους»...

† Ο Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλος

Παρά τίς άντιξούτητες και τίς πολλές δυσκολίες που καλεῖται νά άντιμετωπίσει τό έργο της ιεραποστολής, σέ όποιο μέρος της γης και ανάπτυσσεται, ύπαρχουν ξεχωριστές στιγμές, όπου ή εύλογία του Θεοῦ σου δίνει τή δύναμη και τό κουράγιο νά συνεχίσεις τόν άγωνα και τό έργο του εύαγγελισμού. Μιά τέτοια εύλογία μᾶς άξιωσε ή χάρις Του νά δοκιμάσουμε τόν τελευταίο καιρό. Πρόκειται γιά τό Μοναστήρι μας, τό όποιο θά είναι άφιερωμένο στό άγαπημένο πρόσωπο της Παναγίας μας και

σθους έργάτες, όσοι δύνανται άπο τούς πιστούς μας, προσφέρουν μέ μεγάλη προθυμία άφειδώλευτη έθελοντική έργασία.

Στό Μοναστήρι ήδη ξεκίνησε ή κατασκευή τών κελιών, ένω σέ άπόσταση μόλις διακοσίων μέτρων τέθηκε ο θεμέλιος λίθος γιά τόν Καθεδρικό Ναό της Άγιας Τριάδος. "Αρχισε, έπίστη, ή διάνοιξη του δρόμου άπ' όπου θά γίνεται ή μεταφορά τών άπαραίτητων ύλικών γιά τίς έργασίες άνοικοδόμησης του Ναού άλλά και του Όρφανοτροφείου πού σχεδιάζουμε νά κτίσουμε.

Είναι, άλληθεια, μοναδική ή εύλογία που προσφέρει ή παρουσία ένως μοναστηριού σέ μια ιεραποστολική Μητρόπολη. Είναι τό «θερμοκόπιο» της χάριτος και τό θεμέλιο της όρθοδοξης πνευματικότητας. "Ολοι οι μεγάλοι Πατέρες της Έκκλησίας μας, άλλά και οι μεγάλες ιεραποστολικές φυσιογνωμίες ξεκίνησαν άπο κάποιο μοναστήρι όπου είχαν γνωρίσει και μαθητεύσει στίς μοναχικές άρετές. Τίς άρετές αύτές της άγιότητας καλεῖται κάθε μοναχός ιεραπόστολος νά μεταδώσει

Στίς κοπιώδεις χειρονακτικές έργασίες γιά τήν άνέγερση της Μονής πρωτοστατεῖ ο π. Βαρθολομαίος

στόν χώρο της διακονίας του, κι όπως εϋστοχα παρατηρεῖ ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: «Καθαρῆναι πρώτον και είτα καθάραι, φωτισθῆναι και είτα φωτίσαι, έγγίσαι Θεῷ και προσαγαγεῖν ἄλλους».

Εύχαριστούμε, λοιπόν, έξ οἄλης της ψυχῆς και έξ οἄλης της διανοίας μας τόν άγιο Θεό γιά τή δημιουργία της Μονής μας. Θά είναι ένα κανδήλι πάντοτε άναμμένο στή μέση του άκεανοῦ. Δοξολογία άθόρυβη τού άγιου Όνόματός Του! "Ενα αιώνιο σύμβολο της Λατρείας και της προσευχῆς στά νησιά του Ειρηνικοῦ, πού πραγματοποιοῦν τά πρῶτα τους βίντατα στήν Όρθοδοξία. Στόν ούρανό ο ήλιος και τή άστέρια και στή γη οι άκοιμπτες φλόγες άπο τά κανδήλια τών μοναστηριών, τών ναῶν και τών χριστιανικών σπιτιών.

Όρθοδοξο Μοναστήρι στά νησιά Φίτζι

Θά έορτάζει στίς 23 Αύγουστου, στά έννιάμερα της Κοιμήσεως Της.

Η τοποθεσία στήν όποια βρίσκεται είναι πραγματικά προνομιακή. Ένα ηλιάσσονται μοναδικά τό πράσινο τών πεδιάδων μέ τό γαλάζιο του άκεανοῦ, ξεκουράζοντας τό βλέμμα του έπισκεπτη μέ τό χάδι του δροσερού άέρα νά άναζωγονεί και νά γαληνεύει τήν ψυχή.

Η θεία Λειτουργία γίνεται κάθε Κυριακή και οι οἄλης τής γιορτινές ήμέρες. Οι ταπεινοί και άθωιοι χριστιανοί μας, μέ τίς γηικές φωνές τους άναπέμπουν δοξολογία στόν Άγιο Τριαδικό Θεό και τήν ώρα πού μεταλλαμβάνουν τό Σῶμα και τό Αἷμα του Σωτῆρος Χριστοῦ βλέπεις άποτυπωμένη στά πρόσωπά τους τήν ίλαρότητα πού προσφέρει ή συμμετοχή τους στό ιερό Μυστήριο.

Η τράπεζα της άγαπης πού άκοιλουθεῖ, μέ έπικεφαλής τούς κληρικούς μας, βρίσκει μικρούς και μεγάλους νά γεύονται άπο κοινοῦ τά φτωχικά μέν άλλά εύλογημένα έδεσματα πού ο καλός Θεός έξασφαλίζει κάθε φορά, οπως σέ κάθε πλάσμα του. «Άνοιγεις Σύ τήν κείρα Σου και έμπιπλας πᾶν ζῶν εύδοκίας».

Οι χριστιανοί μας καθώς αισθάνονται τό Μοναστήρι χώρο δικό τους, κέντρο της πνευματικής τους ζωῆς, χαίρονται και καμαρώνουν γιά τήν πρόοδο τών έργασιών της άνοικοδόμησης του. Μαζί με τούς έμμι-

Χειροτό

Τήν Κυριακή 2 Δεκεμβρίου 2012, στόν Ιερό Καθεδρικό Ναό Εύαγγελισμοῦ της Θεοτόκου Άλεξανδρειας, πραγματοποιήθηκε ἡ χειροτονία τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν κ. Παντελεήμονα. Στή χειροτονία προεξῆρχε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Άλεξανδρείας καὶ Πάστος Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β' καὶ συμμετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Νιγηρίας κ. Άλεξανδρος, Σύρου κ. Δωρόθεος, Λεοντοπόλεως κ. Γαβριήλ, Ἀκκρας κ. Σάββας, καθώς καὶ οἱ Θεοφίλ. Ἐπίσκοποι Νιγηρίας κ. Νικόδημος καὶ Βαβυλῶνος κ. Νήφων.

Ἄπευθυνόμενος ὁ Μακαριώτατος στό νέον Ἐπίσκοπο μεταξύ ἄλλων τοῦ ἐπισήμανε: ...«Σήμερα, διά τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἡ Πρεσβυγενής Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Άλεξανδρείας σέ καλεῖ νά ἐπωμισθεῖς τή μεγάλη εὐθύνη νά διαποιμάνεις θεαρέστως τήν Ιερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν "πάντας ἀνθρώπους τούς βουλομένους εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν" (Ειρηναῖος, "Ἐλεγχος, 1, 10, 2). Σήμερα ὁ ἀρχαιότερος ἐν ἐνεργείᾳ φορέας τοῦ Εύαγγελικοῦ λόγου στήν Ἀφρική σέ καλεῖ νά διακονήσεις τό ιερό καθῆκον τῆς ὑπαρκτικῆς μεταχαλκεύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀφρικανοῦ ἀδελφοῦ σέ κατοικητήριο Θεοῦ»...

...«Οφείλεις νά ποτίσεις τόν διψασμένο καὶ νά ψωμίσεις τόν ἐνδεή, νά παρηγορήσεις τόν λυπημένο καὶ νά προστατεύσεις τόν ὄρφανό, νά συνδράμεις τόν ἐν ἀσθενίαις καὶ τόν φυλακισμένο. Ἐν ὅλιγοις, ὁφείλεις νά καταθέτεις ἔαυτόν ὅπου σέ καλεῖ ἡ ἀνάγκη τοῦ ποιμήνου σου, ὡς "ὁ ποιμήν ὁ καλός τήν ψυχήν αύτοῦ τίθοσιν ύπερ τῶν προβάτων" (Ἰω. 10:11)»...

νίες νέων Ἐπισκόπων

Στόν χειροτονητήριο λόγο του ὁ Θεοφιλέστατος κ. Παντελεήμων, ἀφοῦ ἀναφέρθηκε στό μέγεθος τῆς ἀρχιερατικῆς εὐθύνης καὶ σκιαγράφησε τό ἔργο τῆς διακονίας τοῦ ἐπισκόπου, εἶπε: «Μακαριώτατε, τόσον ὁ τίτλος Σας, ὁ ἐπιφανέστερος τίτλος Ὁρθοδόξου Προκαθημένου, ὅσον καὶ ὁ τίτλος τοῦ Πρεσβυτεροθρόνου Πατριαρχείου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐμπεριέχουν τό στοιχεῖο "πάστος Ἀφρικῆς". Στήν ἀχανή αὐτή καὶ πολύπαθη ἀπό τίν ἀνθρώπινη

ρα καὶ ἑγώ ὑπεύθυνος, μέτοχος, ἀλλὰ καὶ ὑπόλογος πρός τόν Δομήτορα καὶ Ἀρχιποίμενα τῆς Ἐκκλησίας Κύριο, καλούμενος ἀπό τήν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησία μας νά σπκώσω στούς ἀσθενεῖς ὥμους μου τήν τεράστια εὐθύνη τῆς οὐρανοποιήσεως τῶν εὐγενῶν καὶ δεκτικῶν πλαῶν τῶν δύο χωρῶν, τοῦ Κογκό - Μπραζαβίλ καὶ τῆς Γκαμπόν, ὡς ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς ὁμωνύμου ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Θρόνου τοῦ Ἅγιου Μάρκου, ὑπισχνούμενος τήν μέχρι ἄκρας θυσίας ταπεινή διακονία μου ὑπέρ τῆς πλογικῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ στή Δυτική Ἀφρική»...

...«Ἐλπίζω, ὅμως, ὅτι μέσα στήν ἄφατη ἀγάπη του ὁ Κύριος θά μοῦ χαρίσει τό τά πάντα δύνασθαι ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ φωτισμῷ τῶν ἀδελφῶν τούτων "τῶν ἐλαχίστων"! Τόν ἰκετεύω μόνον νά πληρώσει τή φάτνη τῆς ταπεινῆς ψυχῆς μου μέ τίν ἀπόλυτη ἀγάπη καὶ ταπείνωση, τά μόνα σταθερά ἐφόδια πού ὁδηγοῦν στή Γνώση, τή Σοφία καὶ τή Σύνεση»...

...«Γνωρίζω τήν προειδοποίηση τοῦ Κυρίου, ὅτι "ἐκ τῶν πλόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν πλόγων σου καταδικασθήσῃ" (Ματθ. 12.37)»...

...«Μέ τίς εὔχές, ὅμως, τίς προσευχές, τήν ἀγάπη καὶ τή στήριξη Σας θά ἀγωνιστῶ νά ἀνταποκριθῶ στίς προσδοκίες Σας, ἄξιος νά ἀναδειχθῶ στίς ἀπαιτήσεις τοῦ πλογικοῦ μου ποιμνίου καὶ νά φανῶ δόκιμος στό Οὐράνιο Κριτήριο ἐκείνη τήν ἐσχάτη ήμέρα. "Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τόν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τό πνεῦμα μου ἐπί τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι μου...ἐπί πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ἐμοί..." . Γένοιτο!»...

‘Ο Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν κ. Παντελεήμων γεννήθηκε στό νησί τῆς Τήνου τό 1974. Είναι πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἀπόφοιτος τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν. Τούς δύο πρώτους βαθμούς τῆς ἱερωσύνης ἔλαβε διαδοχικά κατά τά ἔτη 2000 καὶ 2001 ἀπό τόν μακαριστό Μητροπο-

κακότητα τοῦ πειρού "ἀναπτυγμένου κόσμου" ἢ πειρο, τήν ἢ πειρο τοῦ μέλλοντος, ὅπως τόσο εὕστοχα ἔχετε χαρακτηρίσει, οἱ καθημερινῶς θυσιαζόμενοι σκαπανεῖς τοῦ Εὐαγγελίου μετατρέπουν σέ πράξην τή δέσην τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς: "ἐπλέτω ἡ Βασιλεία Σου, γεννηθήτω τό θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπί τῆς γῆς".

Μέ τή σταθερή βεβαιότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡδη πραγματικότητα καὶ τό θέλημά Του γεγονός ἀναντίρρητο, οἱ ἱεραπόστολοι συμβάλλουν στήν ἔλευση τῆς Αἰωνίου Βασιλείας στόν ιστορικό χρόνο, κηρύσσοντες "ἐπί τῆς γῆς" καὶ δή τῆς ἀφρικανικῆς, καὶ οὐρανοποιοῦντες τόν παρόντα κόσμο.

Αὐτῆς τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς καθίσταμαι ἀπό σήμε-

λίτη Σύρου κυρό Δωρόθεο Α'. Διετέλεσε Ιεροκήρυκας καὶ Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2006 μετακόληθηκε στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καὶ διετέλεσε διαδοχικά Διευθυντής Ἀναπτυξιακῶν Ἐργών, Κωδικογράφος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Διευθυντής τοῦ Ἰδιαιτέρου Πατριαρχικοῦ Γραφείου καὶ Ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐπίστις, ἐκπροσωπώντας τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας, εἶναι μέλος τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπιτροπῆς Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων καὶ τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς Βιοπθικῆς καὶ τοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος τοῦ Διεθνοῦς Κέντρου Διαθρησκειακοῦ καὶ Διαπολιτισμικοῦ Διαδόγου KAICIID. Ὁμιλεῖ τὴν ἀγγλικήν, γαλλικήν καὶ ἵταλικήν γλώσσα.

* * *

Τὴν Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου 2012, στὸν ἔορτάζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἅγιου Νικολάου Καΐρου, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β' τέλεσε τὴν χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Μπουρούντι καὶ Ρουάντας κ. Ἰννοκέντιος. Τό ἀπόγευμα τῆς προηγούμενης ἡμέρας, λίγῳ πρὶν τὸν Ἐσπερινό, τελέστηκε ἡ ἀκολουθία τοῦ Μ. Μνύματος τοῦ ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου.

Ἡ Ἱερά Ἐπισκοπή Μπουρούντι καὶ Ρουάντας ἰδρύθηκε διὰ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου τὸ ἔτος 2009 καὶ στὴ δίκαιοδοσίᾳ τῆς περιλαμβάνει τὰ δύο κράτη καὶ τὶς συνοριακές πόλεις τοῦ Ἀνατολικοῦ Κονγκό. Ὁ Θεοφιλέστατος κ. Ἰννοκέντιος εἶναι ὁ δεύτερος Ἐπίσκοπος τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὥποιος ἔξελέγη στὶς 21 Νοεμβρίου 2012 σὲ ἀντικατάσταση τοῦ Σεβ. κ. Σάββα, ποὺ προσφάτως μετατέθηκε στὴ Μητρόπολη Ἀκκρας.

Στὴν εὐχαριστιακή σύναξην καὶ στὴ χειροτονία συμμετεῖχαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Γέρων Πηλουσίου κ. Καλλίνικος, Κένυας κ. Μακάριος, Τριπόλεως κ. Θεοφύλακτος, Μουάνζας κ. Ἱερώνυμος, Ζάμπιας καὶ Μαλάουι κ. Ἰωακείμ καὶ Ἀκκρας κ. Σάββας, καθὼς καὶ οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Νιτρίας κ. Νικόδημος καὶ Βαβυλῶνος κ. Νήφων.

Ἀπευθυνόμενος ὁ Μακαριώτατος στὸν νεοχειροτονούμενο Ἐπίσκοπο ἀναφέρθηκε στὴν εὐθύνη τοῦ ὑψηλοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος τὸ ὥποιο ἀναλαμβάνει, ἀλλὰ καὶ στὰ πολλὰ τάλαντα μέ τὰ ὥποια

εἶναι προικισμένος ἀπό τὸν Θεό ὁ κ. Ἰννοκέντιος. Ἰδιαίτερη μνεία ἔκανε ὁ Πατριάρχης στὸν καλλίκαρπον ἱερατικὴν διακονίαν τοῦ Θεοφιλέστατου, τόσο στὸν ἐκτέλεσην τῶν καθηκόντων του ὡς Ὑποδιευθυντής τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς «Ἄρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ» στὸν Κένυα, ὅσο καὶ στὸ πλούσιο ἔργο πού κατέλιπε ὡς Πατριαρχικός Ἐπιτρόπος τοῦ Νοτίου Σουδάν. Καὶ στὶς δύο πολυεύθυνες καὶ ἐπιτελικές θέσεις ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἐργάσθηκε μὲν ἱεραποστολικό φρόνημα καὶ ἔνθεο ζῆτο, ἀποκομίζοντας τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σεβασμό τῶν Ὁρθοδόξων Ἀφρικανῶν.

Κατά τὴν προσφώνησή του, ἐπίστις, ὁ Πατριάρχης τόνισε ἴδιαίτερα τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεοφιλέστατος ἀποτελεῖ πινευματικό ἀνάστημα τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Ούγκαντας κυροῦ Θεοδώρου Ναγκιάμα. Ὅπενθύμισε ἀκόμη ὅτι ὁ κ. Ἰννοκέντιος, κατὰ τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν του στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἅγιου Ματθαίου στὰ Χανιά, ἔτυχε τῆς εὐεργετικῆς προστασίας καὶ τῆς πολύμορφης στήριξης τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπου Κρήτης κ. Ειρηναίου, ὅταν αὐτός ἦταν ἀκόμη Μητροπολίτης Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου καὶ ὅτι ἀνάπτυξε ἀκόμη περισσότερο τὰ πολλὰ χαρίσματα καὶ τὶς ίκανότητές του, ὑπορετώντας πλησίον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Κένυας κ. Μακαρίου.

Στήν όμιλία του ό Θεοφιλέστατος Μπουρούντι και Ρουάντας έξέφρασε τίς έγκαρδιες εύχαριστίες του και τά αισθήματα της όλοθερμης ευγνωμοσύνης του πρός τά τίμια Μέλη της Αγίας και Ιερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου, γιά τήν έμπιστοσύνη μέ τήν όποια τόν περιέβαλαν, ἀποφασίζοντας τήν ἐκπλογή του στόν Γ' βαθμό τῆς Ιερωσύνης. Δεσμεύθηκε γιά ύπακον και ισόβια ἀφοσίωση στόν περίπουστο Ἀποστολικό και Πατριαρχικό Θρόνο τοῦ Αγίου Μάρκου, καθώς και γιά τήν ἀπόφασή του νά θυσιαστεῖ στή διακονία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐπισκοπῆς του, τῆς όποιας οἱ πιστοί φέρουν βαθιές πληγές και τραύματα ἀπό ἐμφύλιες διαμάχες και ἀντιπαραθέσεις.

Ο Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μπουρούντι και Ρουάντας κ. Ἰννοκέντιος Byakatonda γεννήθηκε στήν Ούγκαντα τό ἔτος 1964 και είναι ἐθληνομαθής. Φοίτησε στήν Ιερατική Σχολή τοῦ Αγίου Ματθαίου Χανίων Κρήτης, ἐνῶ σπούδασε τήν ιερά ἐπιστήμην στή Θεολογική Σχολή τοῦ Α.Π.Θ., πραγματοποιώντας μεταπτυχιακές σπουδές στή Συμβουλευτική Ποιμαντική. Συνέχισε τής μεταπτυχιακές του σπουδές στήν Πατρολογία στή Θεολογική Σχολή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τῆς Βοστώνης, καθώς και στή Συμβουλευτική Ψυχολογία στό Σεμινάριο τοῦ Αγίου Τύχωνος στήν Πενσυλβάνια τῶν Η.Π.Α.

Διάκονος και Πρεσβύτερος χειροτονήθηκε ἀπό τόν μακαριστό Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κυρό Πέτρο Ζ' στόν Ιερό Πατριαρχικό Ναό Ὁσίου Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου Ἀλεξανδρείας. Διετέλεσε Ἀκαδημαϊκός Διευθυντής στήν Πατριαρχική Σχολή τῆς Κένυας «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ'» και Ἀντιπρύτανης στό Ὁρθόδοξο Κολλέγιο τῆς Κένυας, Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Νοτίου Σουδάν και Ἐφημέριος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ Αγίων Αναργύρων στή Ναϊρόμπι.

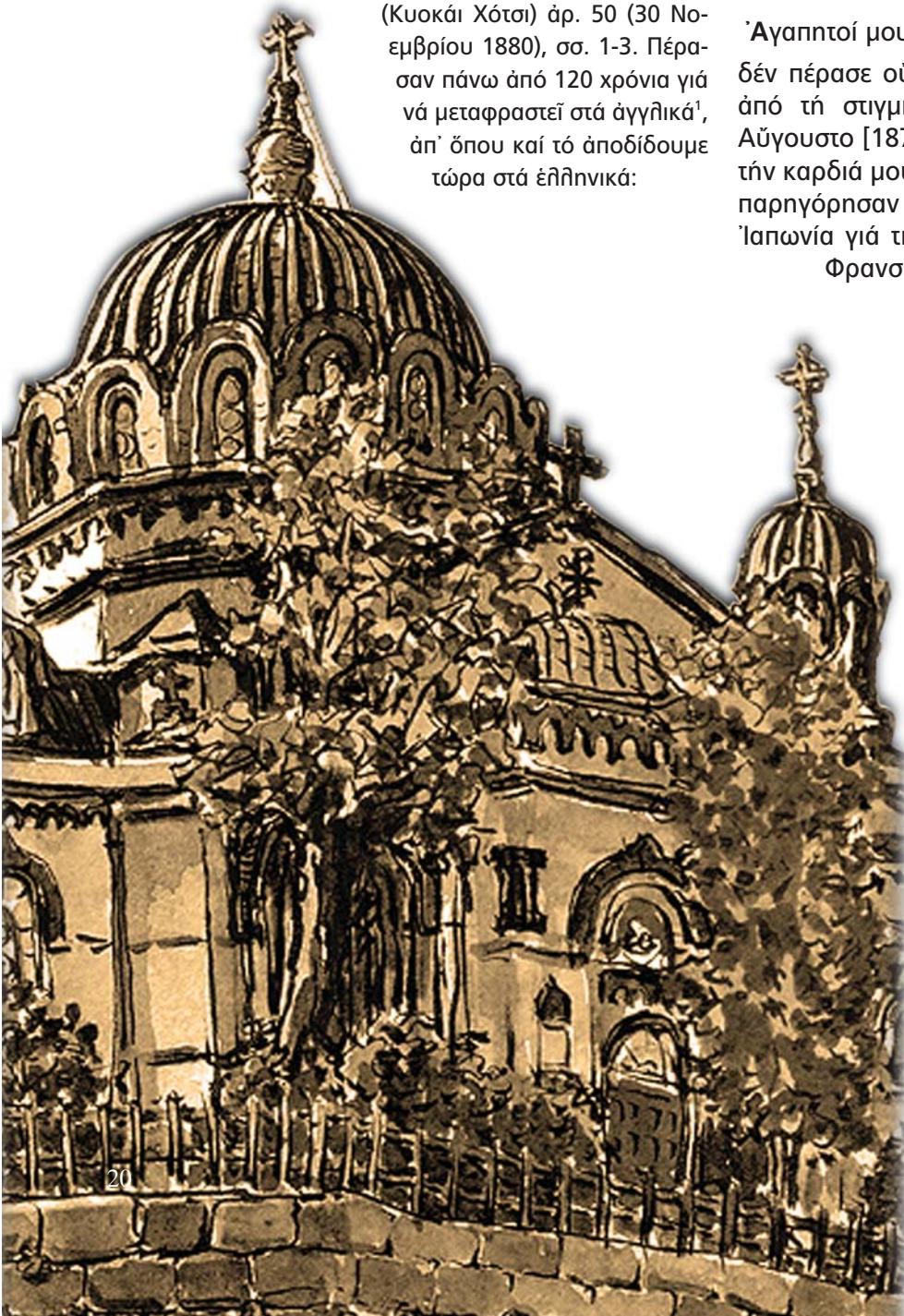
Γ. Ε. Ι.

Πάντα τά ἔδυν

Mιά Κυριακή τοῦ Νοεμβρίου 1880, στόν ιερό ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Τόκου, ὁ θεμελιωτής καὶ πρώτος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἰαπωνίᾳ Ὁρθόδοξης Ἑκκλησίας ἅγιος Νικόλαος Κασάτκιν (1836-1912) ἀπούθυνε τά παρακάτω λόγια στό ποιμνίο του. Μαζί μὲ τὸν συνεργάτη του Ντιμίτρου Λβόφσκου εἶχε πρό τινος ἐπιστρέψει ἀπό μεγάλο ταξίδι, καὶ τώρα ἐνημέρωνε ἀδρομερῶς τοὺς πιστούς, δίνοντας μαζί καὶ τὸ ιεραποστολικό του ὄραμα. Τὸ κείμενο τὸ εἶχε δημοσιεύσει, στὰ ἰαπωνικά, τὸ περιοδικό «Ἐκκλησιαστικός Κήρυκας»

(Κυοκάι Χόται) ἀρ. 50 (30 Νοεμβρίου 1880), σσ. 1-3. Πέρασαν πάνω ἀπό 120 χρόνια γιά νά μεταφραστεῖ στά ἀγγλικά¹, ἀπ' ὅπου καὶ τὸ ἀποδίδουμε τώρα στά ἑλληνικά:

‘Ἐνας λόγος τοῦ ἀγίου Νικολάου τῆς Ἰαπωνίας

Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί,

δέν πέρασε οὕτε μία μέρα πού νά μή σᾶς σκεφτῶ ἀπό τή στιγμή πού ἀναχώρησα, τόν περασμένο Αὔγουστο [1879]. Ἡ μοναξιά δέν ἄφησε οὕτε μεπτό τήν καρδιά μου. Ὑπῆρξαν ὡστόσο πράγματα πού μέ παρηγόρησαν πολύ. Πρῶτα ἀπ' ὅπλα, ἔφυγα ἀπό τήν Ἰαπωνία γιά τήν Ἀμερική, καὶ ἐπισκέφτηκα τό Σάν Φρανσίσκο καὶ τή Νέα Υόρκη. “Ολοι οι ἐκεῖ

Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί ἐξέφρασαν τήν εὐγνωμοσύνη τους γιά τό γεγονός ὅτι μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἡ Ὁρθόδοξη Ἑκκλησία ιδρύθηκε στήν Ἰαπωνία. Εἴπαν, ἐπίσης, ὅτι θά προσεύχονται πάντα γιά τήν Ἰαπωνική Ἑκκλησία, καὶ ζήτησαν κι ἀπό μᾶς νά προσευχόμαστε γι' αὐτούς. Μοῦ ζήτησαν νά σᾶς μεταφέρω τό πόσο χάρηκαν μαθαίνοντας ὅτι ἡ Ἰαπωνική Ὁρθόδοξη Ἑκκλησία ἀναπτύσσεται.

‘Ο ἐπόμενος σταθμός μου ἔταν τό Λονδίνο. Κι ἐκεῖ οι ἀνθρώποι ἐξέφρασαν τή χαρά τους πληροφο-

1. “Remarks delivered by bishop Nikolai upon his return to Japan in 1880” (μτφρ. Emiko Lyovin), *Saint Nikolai Kasatkin and the Orthodox Mission in Japan. A Collection of Writtings by an International Group of Scholars about St Nikolai, his Disciples, and the Mission* (ἐπιμ. Michael Van Remortel–Peter Chang), ἐκδ. Divine Ascent Press, Monastery of St John of Shanghai and San Francisco, Point Reyes Station, California 2003, σσ. 188-190.

ρούμενοι τίν οίκοδόμηση τῆς Ἰαπωνικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, καὶ μοῦ ζήτησαν νά σᾶς πῶ πόσο χάρηκαν μαθαίνοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐγκαθιδρύθηκε στήν Ἰαπωνία.

Τελικά ἔφτασα στήν Ρωσία. Ὁ οἶκος μόνο στήν Ἀγία Πετρούπολη, τή Μόσχα καὶ τό Κίεβο, ἀλλά καὶ σέ πιο ἀπομακρυσμένες περιοχές οἱ ἄνθρωποι ἔχουν μάθει γιά τήν Ὀρθόδοξην Ἐκκλησία μας στήν Ἰαπωνία ἀπό ἐφημερίδες καὶ ἀφηγήσεις. Ἡξεραν μάλιστα τά ὄντα τοῦ π. Σαβάμπε καὶ τοῦ π. Σακάι καὶ μοῦ ζήτησαν νά σᾶς πῶ πόσο χάρηκαν μαθαίνοντας γιά τήν ἰδρυση τῆς Ἐκκλησίας ἐδῶ. Οἱ ἀρχιεπίσκοποι τῆς Ἀγίας Πετρούπολης, τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Κιέβου μοῦ εἶπαν ὅτι θά προσεύχονται πάντα γιά τήν Ἐκκλησία μας.

Ἐπιστρέφοντας σταμάτησα στήν Κωνσταντινούπολη καὶ συνάντησα τόν [Οἰκουμενικό] Πατριάρχη. Ὁ Πατριάρχης εἶναι ὁ ἀνώτατος ιεράρχης ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στόν κόσμο. Μοῦ εἶπε: «Εἶμαι πολύ εὐτυχής πού μαθαίνω γιά τήν Ὀρθόδοξην Ἐκκλησία στήν Ἰαπωνία. Ὁ οἶκος μόνο καίρομαι, μά καί προσεύχομαι γιά σᾶς καὶ θά συνεχίσω νά προσεύχομαι. Ἡ προσευχή εἶναι καὶ δικό σας καθηκόν, ὅπως καί τῶν ἀδελφῶν σας. Σᾶς παρακαλῶ νά μεταφέρετε τήν εὐπλογία μου στούς Χριστιανούς τῆς Ἰαπωνίας».

«Οπως εἶπα, δέν ύπηρχε τόπος πού νά μήν ξέρει γιά τήν Ἰαπωνική Ὀρθόδοξην Ἐκκλησία, καὶ δέν ύπηρχε κανένας πού νά μήν ἐκφράσει τή χαρά του γιά τή συγκρότηση τῆς Ἐκκλησίας. Όσο μικρή κι ἀν εἶναι ἡ Ἰαπωνική Ἐκκλησία μας, εἶναι ὥδη ἐνωμένη μέ τήν Ἐκκλησία τῶν Ἀποστόλων, καὶ πρέπει νά ξέρουμε ὅτι εἶναι μία ἀπό τίς ἑκατοντάδες πού ἀριθμεῖ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἀδελφοί μου, ἃς εὐφραινόμαστε μ' αὐτό!

«Ἐχω ταξιδέψει σ' ὅλο τόν κόσμο δύο φορές κι ἔχω δεῖ διάφορες χώρες. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι λευκοί καὶ μαῦροι, ἄνθρωποι περισσότερο κι ἄνθρωποι λι-

γότερο ἀναπτυγμένοι, ἀλλοί ηταμένοι κι ἀλλοί σχεδόν γυμνοί. Ὁ Θεός δημιούργησε διαφορετικά κλίματα, διαφορετική ἐνδυση, διαφορετικές τροφές καὶ ἔθιμα. Εἶναι φυσικό νά διαφέρουν οἱ χῶρες καὶ οἱ κυβερνήσεις τους. Εἶναι σαφές ὅτι δέν πρέπει νά προσπαθήσουμε νά τούς κάνουμε ὅλους ἴδιους, ἀλλά θά πρέπει τά πράγματα νά μείνουν ὅπως εἶναι, μέχρι τό τέλος τοῦ κόσμου. Αὐτό εἶναι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Παρ' ὅλο πού ἡ ἔξωτερική ἐμφάνιση τους διαφέρει, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἔνα. Δέν ἔχει σημασία πού ζοῦν. Ὁλοί οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴδιοι, ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ὅλοι ἔχουν συνείδηση, γνωρίζουν τί εἶναι καλό καὶ τί κακό, καὶ διαθέτουν ὅλοι τή δυνατότητα γιά πίστη.

Μήπως αὐτό δέν εἶναι σημάδι ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι παιδιά τοῦ Θεοῦ; Εἶναι καθηκόν μας ὡς Ὀρθοδόξων νά ὀδηγήσουμε αὐτούς πού εἶναι ἀκόμη χαμένοι καὶ περπατοῦν στό σκοτάδι. Αὐτή εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία πού δόθηκε σέ ὅλους μας ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ Ὀρθοδοξία ύπάρχει ἀπό τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ μέχρι σήμερα κι ἔχει ὥδη ἀπλωθεῖ σέ πολλές χώρες. Ξέρουμε μέ σιγουριά ὅτι θά πάμψει σέ ὅλο τόν κόσμο. Ὁ Χριστός εἶπε: «Ἐχω κι ἀλλὰ πρόβατα, πού δέν ἀνήκουν σ' αὐτή τή μάντρα. Πρέπει κι ἐκεῖνα νά τά ὀδηγήσω. Θά γνωρίσουν τή φωνή μου καὶ θά γίνουν ἔνα ποίμνιο μέ ἔναν ποιμένα» (Ἰω. 10:16). Γιά τούς Ὀρθοδόξους

Χριστιανούς αὐτό δέν εἶναι μόνο ἀφορμή χαρᾶς, ἀλλά κι αὐτό πού πασχίζουν νά κατορθώσουν ὅσο γίνεται καλύτερα.

«Ἄσ ἀφιερώσουμε τίς καρδιές μας καὶ ἃς ἀγωνιστοῦμε πάνω ἀπ' ὅλα γιά νά διαδώσουμε τήν Ὀρθοδοξία σ' ὅλη τήν Ἰαπωνία καὶ τελικά σ' ὅλόκληρο τόν κόσμο. Στό ὄνομα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

*O*ἱ προσευχές τῶν πιστῶν, ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀνθρώπων πού συντρέχουν μέ κάθε τρόπο καὶ μέσο τὸ θεοδίδακτο ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς δίνει τῇ δύναμι καὶ τὸ κουράγιο σέ ἐμᾶς, πού ὁ Κύριος ἐπέτρεψε νά βρεθοῦμε καὶ νά ἐργαστοῦμε στὴν «πρώτη γραμμή», νά συνεχίζουμε τὸν ἄγωνα γιά τὴν διάδοσην τοῦ Εὐαγγελίου στὸν κόσμο. Ἀπό τὸν τόπο τῆς διακονίας μας νιώθουμε ὄφειλετική τὴν ἀνάγκη νά ἐκφράσουμε γιά ἀκόμη μία φορά θερμές, καρδιακές εὔχαριστες γιά τὴν πολύτιμη συμπαράστασην ὅλων τῶν ἀνθρώπων, πού ἀγαποῦν καὶ ἐνισχύουν τὸ ἔργο τῆς Ἑκκλησίας μας.

Ἡ προσπάθεια τῆς Ὁρθόδοξης ἱεραποστολῆς ἐδῶ στὸ Μαλάουι, παρά τὶς πολλές δυσκολίες, προχωρᾶ

μέ σταθερά βήματα. Οἱ συνθῆκες πού ἀντιμετωπίζουμε εἶναι πραγματικά δύσκολες μέ τούς ντόπιους νά ύποφέρουν ἀπό τὴν ἀπόλυτη φτώχεια καὶ τὴν κάθε εἰδους ἀνέχεια. Μέσα σέ αὐτές τὶς ἀντίκοες συνθῆκες ἡ Ἑκκλησία μας δίνει καθημερινά μαρτυρία Χριστοῦ, εύρισκόμενη φιλάδελφα στὸ πλευρό τῶν ἀνθρώπων πού δοκιμάζονται, προσφέροντας ἀφειδῶς κάθε εἰδους πνευματική καὶ ύπλική βοήθεια καὶ συμπαράσταση.

Πρόσφατα ὁ πνευματικός μας πατέρας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζάμπιας καὶ Μαλάουι κ. Ἰωακείμ, πραγματοποίησε ποιμαντική ἐπίσκεψην πατρικῆς ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος στὸ Μαλάουι. Ἡ παρουσία του κοντά μας ἤταν καθοριστική σημασίας.

ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΜΑΛΑΟΥΙ

Ἐπίσκεψη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Ζάμπιας καὶ Μαλάουι κ. Ἰωακείμ στὴν ἑνορία τῆς Ἅγιας Ἀναστασίας

Θερμή ύποδοχή μικρῶν καὶ μεγάλων πρός τὸν Ἐπίσκοπο

Μᾶς ἐνθάρρυνε, μᾶς ἐνδυνάμωσε, μᾶς δίδαξε καὶ ἀποτέλεσε τὸν ἀφορμή γιά νὰ ζήσουμε ιδιαίτερες εὐηλογίες καὶ χαρές.

Στιγμές χαρᾶς, συγκίνησης καὶ πνευματικῆς ἀνάτασης βιώσαμε στὶς δύο χειροτονίες πού τέλεσε ὁ Ποιμενάρχης μας, κατά τὴν διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὸ Μαλάουι. Οἱ διάκονοι Ἀντώνιος καὶ Ἰεζεκιήλ ἔλαβαν ἀπό τὰ τίμια χέρια τοῦ Ἐπισκόπου μας τὸν δεύτερο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης. Ὁ π. Ἀντώνιος, ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια, ἐργάζεται μὲν ἀξιοθαύμαστο ζῆτο καὶ ἔχει συστήσει καὶ ὄργανώσει τὴν ἐνορία τῶν Ἀρχαγγέλων στὸ Παλόμπε. Πρόσφατα ὁ ἕδιος ἐπιμελῆθηκε καὶ τὴν ἰδρυσην ἐνός σχολείου στὴν ἕδια περιοχή. Ὁ π. Ἰεζεκιήλ σπούδασε στὴν Πατριαρχικὴ Σχολὴ «Μέγας Ἀθανάσιος» στὴν Ἀλεξάνδρεια. Μέ πολὺ καὶ ἐπιδόσεις ὀλοκλήρωσε τὶς σπουδές του, καὶ ἀφοῦ ἐπέστρεψε καὶ χειροτονήθηκε κληρικός, ἀνέλαβε τὴν ἐπιμέτεια τοῦ μεταφραστικοῦ ἔργου τῆς Ἑκκλησίας μας καὶ κυρίως τὶς μεταφράσεις ἀπό τὰ ἀγγλικά στὴν τοπική διάλεκτο Τσιτσέουα.

Ἐναὶ ἀκόμη σημαντικό γεγονός γιά τὸ μέλλον τῆς Ἑκκλησίας μας εἶναι τὸ ὅτι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καταφέραμε νὰ στείλουμε στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ τῆς Κένυας «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ'»,

τρεῖς νέους ιθαγενεῖς ἱεροσπουδαστές. Ὁ Γρηγόριος, ὁ Συμεὼν καὶ ὁ Κωνσταντίνος θά σπουδάσουν τὴν Ἱερὴν ἐπιστήμην γιά τρία χρόνια καὶ μετά τὴν ὀλοκλήρωση τῶν σπουδῶν τους θά ἐπιστρέψουν κατάλληλα καταρτισμένοι, κατάφορτοι ἀπό γνώσεις καὶ ἐμπειρίες, ὡστε νὰ προσφέρουν τὶς πολύτιμες ὑπηρεσίες τους στὴν τοπική Ἑκκλησία. Ἡ θεολογικὴ μόρφωση τῶν μελλοντικῶν ἱερέων μας εἶναι ἀπαραίτητη προτεραιότητα ἔτσι ὡστε νὰ μπορέσουν νὰ διδάξουν ἀνόθευτη τὴν Ὁρθόδοξην πίστη στούς νεόφυτους χριστιανούς συμπατριώτες τους.

Μικρά καὶ μεγάλα περιστατικά πού βιώνουμε σέ κάθε βῆμα, σέ κάθε δραστηριότητά μας, ἐπιβεβαιώνουν ἀθόρυβα στὴν καρδιά μας τὴν παρουσία τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, τὸ ὅποιο φιλόστοργα καὶ μεθοδικά καθοδηγεῖ τὸ ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς. Παρά τὴν ἀμαρτωλότητά μας, τὶς πολλές ἀνθρώπινες ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίες μας, ὁ Πανάγαθος Θεός μέσα ἀπό μιά πληθώρα θαυμαστῶν σημείων, ἀποκαλύψεων καὶ παρεμβάσεων, φανερώνει τὸν δρόμο τῆς πίστης στούς νεοφύτιστους τῆς Ἑκκλησίας Του, οἱ ὅποιοι καλοῦνται νὰ δώσουν τὴν μαρτυρία τους περνώντας μέσα ἀπό πολλούς πειρασμούς καὶ παντοειδεῖς δοκιμασίες.

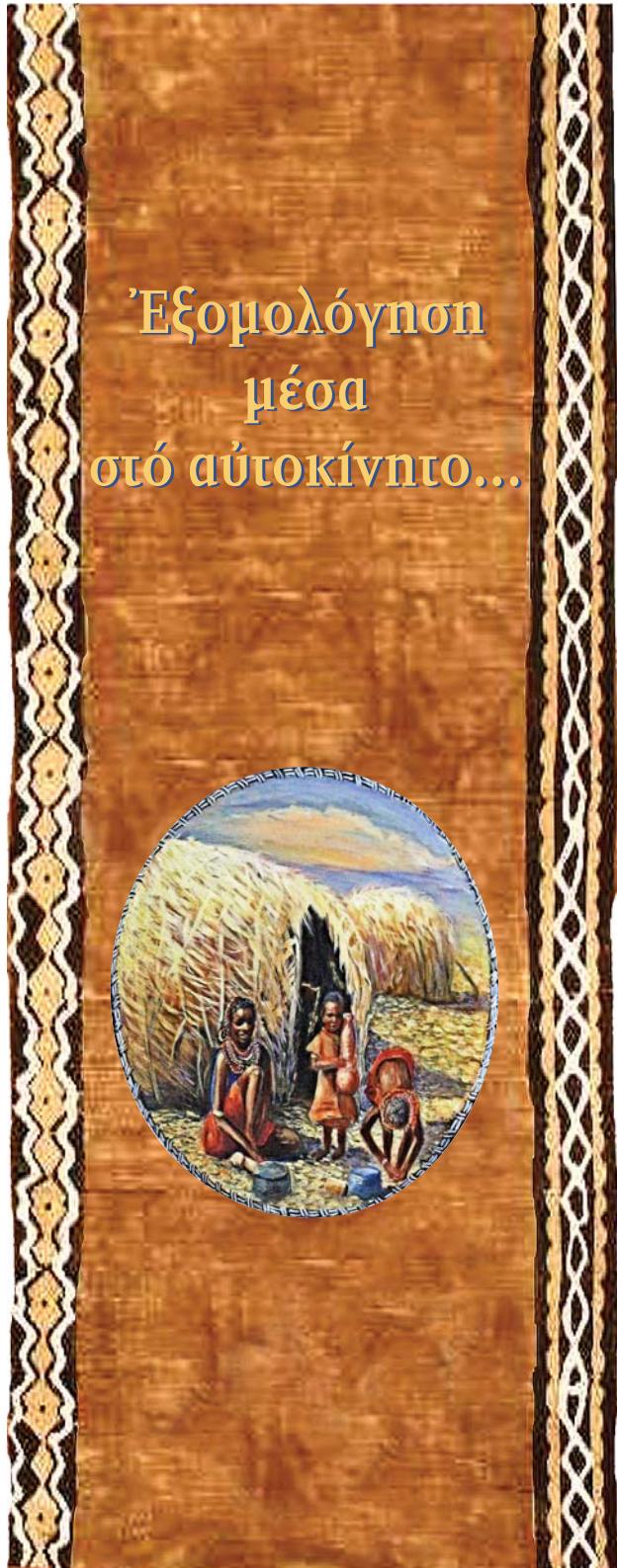
Από τὸ Ἱεραποστολικό Κλημάκιο τοῦ Μαλάουι

Ἄγιασμός στὸ σχολεῖο τῆς Ἱεραποστολῆς τῆς ἐνορίας τῶν Ἀρχαγγέλων

Στιγμιότυπο ἀπό τὴν χειροτονία τοῦ π. Ἀντωνίου

Έξομολόγηση μέσα στό αύτοκίνητο...

ολλής φορές ζώντας σε τούτη τή χώρα αισθάνομαι ότι άπο τά γεγονότα πού καθημερινά άντιμετωπίζω, και ἐνῶ βρίσκομαι έδω γιά νά διδάχω τους ἄλλους, βασικά διδάσκομαι ἐγώ.

Τά γεγονότα αυτά, παρμένα μέσα ἀπό τή ρουτίνα τῆς καθημερινότητας τῶν ἀνθρώπων, παρουσιάζουν μιά φυσικότητα και ἀπλότητα σε τέτοιο βαθμό, πού διερωτῶμαι και ἐλέγχοντας πολλής φορές τή συνείδησή μου, πλέω μέσα μου: «Τί λόγο θά δώσουμε στό Θεό, κατά τή φοβερή ἡμέρα τῆς κρίσεως;». Ἔνα τέτοιο γεγονός θέλω νά ἀναφέρω ἔδω.

Βρισκόμουν στά ἐνδότερα τῆς μακρινῆς περιοχῆς τῆς Κένυας, τῆς γνωστῆς Λαϊκίπια. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἐπισκέφθηκα σχεδόν ὅλες τίς ἐνορίες τῆς περιοχῆς, συνάντησα τους ιερεῖς και τους πιστούς, ἀκουσα τά προβλήματά τους και τίς δυσκολίες τους και ἀφοῦ ἔδωσα τίς ἀπαραίτητες πνευματικές ὁδηγίες, ἐτοιμάστηκα νά φύγω, μιᾶς πού ἡ ποιμαντική μου ἐπίσκεψη εἶχε ὀλοκληρωθεῖ.

Βγήκαμε ἀπό τό ἑσωτερικό τμῆμα τῆς περιοχῆς, πήραμε τόν κεντρικό δρόμο και κατευθυνόμασταν πρός τόν τεπλικό προορισμό μας τή Ναϊρόμπη. Ξαφνικά, στή μέση τοῦ δρόμου βλέπω κάποιον νά μᾶς κάνει νόημα νά σταματήσουμε. Αἰφνιδιάστηκα, ἀλλά σκέφθηκα ότι κάποιος σοβαρός λόγος θά ύπηρχε, πού δικαιολογοῦσε αὐτή του τήν ἐνέργεια.

Σταματήσαμε, βγῆκα ἀπό τό αύτοκίνητο και στήν ἐρώτησή μου τί ἤθελε, μοῦ ἀποκάλυψε ότι ἤθελε ἐπειγόντως νά ἔξομοιλογηθεῖ. Εἶχε κάποιο σοβαρό πρόβλημα και λόγους, πού ἔπρεπε νά ἔξομοιλογηθεῖ γιά νά ἐλαφρώσει τή συνείδησή του. Γιά μιά στιγμή βρέθηκα μπροστά σ' ἔνα δίλημμα, ὅμως τί νά ἔκανα; Δέν εἶχα ἄλλη ἐπιλογή. Σκέφτηκα ότι ὁ πιό κατάληπλος χώρος, ὁ ὅποιος προσφερόταν γιά τήν ἔξομοιλόγηση, δέν ἦταν ἄλλος ἀπό τό αύτοκίνητο.

Φόρεσα τό πετραχήπι μου, εἴπα τίς σχετικές εύχες τῆς ἀκολουθίας τῆς ἔξομοιλόγησης και ρώτησα τόν ἔξομοιλογούμενο τί ἦταν αύτό πού βάραινε τόσο πολύ τήν ψυχή του και ἀγωνιοῦσε νά μοῦ τό ἐκμυστηρευθεῖ τή στιγμή ἐκείνην.

”Ηταν στ’ ἀλήθεια μία ἐκ βαθέων ἔξομολόγησον. Ο ἄνθρωπος αὐτός εἶχε, ὅντως, ἀνάγκη νά ἀνοίξει τίνη καρδιά του, νά πεῖ τὸν πόνο του καὶ τίς ἀμαρτίες του, ποὺ δέν τὸν ἄφοναν νά ἡσυχάσει. ”Οταν ἦρθε ἡ ὥρα νά τοῦ διαβάσω τὴν συγχωρητική εὔχη μέ παρακάλεσε νά βγοῦμε ἔξω ἀπό τὸ αὐτοκίνητο, γιατί ἤθελε μέ συντριβή καρδιᾶς νά γονατίσει στὸ ἔδαφος. Τό ἔκανα χωρίς καμία δυσκολία.

Τόν ἀποχαιρέτησα, μοῦ ἔσφιξε δυνατά τὸ χέρι, τό φίλησε καὶ φεύγοντας μοῦ εἶπε τὴν φράση: «Καλή ἀνάσταση!». Ἐκείνη τὴν στιγμή δέν κατάλαβα ποιό νόμα ἀκριβῶς εἶχαν τὰ πλόγια του αὐτά· χαμογέλασα, ἀπλά, μπήκαμε μέ τὸν ὄδηγό στὸ αὐτοκίνητο καὶ συνεχίσαμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Σ’ ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ταξιδίου δέ μίλησα μέ κανέναν. Σκεφτόμουν, διαρκῶς, τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν καὶ ἔβλεπα ὅτι πάντοτε τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ ἐργάζεται καὶ βοηθᾶ αὐτούς πού ἀληθινά τὸν πιστεύουν, αὐτούς πού παρ’ ὅλη τὴν ἀμαρτωλότητά τους, βρίσκουν τὸ κουράγιο, τὴν δύναμην τῆς ψυχῆς νά καθέσουν τίς ἀδυναμίες καὶ τοὺς προβληματισμούς τους.

Μετά ἀπό ταξίδι μερικῶν ὥρῶν φτάσαμε τό ἀπόγευμα στὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, πλίγο πρίν ἀπό τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ. Εἶχα πολύ πλίγο χρόνο στὴν διάθεσή μου γιά νά ἐτοιμαστῶ. Ἐνῶ, πλοιόν, ἐτοιμαζόμουν γιά τὸν Ἐσπερινό, ἄκουσα τὸ τηλέφωνό μου νά χτυπᾷ. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά κάνω μία παρένθεση. Ο ἄνθρωπος πού μοῦ ζήτησε νά ἔξομολογηθεῖ, ἡ γυναίκα του, τὰ παιδιά του, ὅλοι μαζί ἦταν ἀπό τὰ πιό δραστήρια μέλη τῆς ἑνορίας τῆς περιοχῆς ὅπου ἐμεναν. Θά ἔλεγα ὅτι ὅλοι τους καὶ ἰδιαίτερα ἡ σύζυγός του ἦταν οἱ στυλοβάτες τῆς ἑνορίας

αὐτῆς, ἄνθρωποι προσευχῆς καὶ βαθιᾶς πνευματικῆς ζωῆς.

Μετά ἀπό αὐτή τὴν σύντομη ἐπισήμανση ἐπιστρέψα στὸ ἐπεισόδιο τοῦ τηλεφωνήματος. Στήν ἄλλη ἄκρη τοῦ τηλεφώνου ἦταν ἡ σύζυγος αὐτοῦ τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία μοῦ ἀνέφερε ὅτι ἐπιστρέφοντας ὡς σύζυγός της στὸ σπίτι, τῆς περιέγραψε τὰ σχετικά μέ τὸ γεγονός τῆς ἔξομολογησής του μέσα στὸ αὐτοκίνητο καὶ πώς ὅλα αὐτά τὰ διηγοῦνταν, ὅπως ἐκείνη μοῦ εἶπε, ἐνῶ βρισκόταν σέ μία κατάσταση ἀνεξήγητης εὐφορίας. Αὐτό ὅμως δέν διήρκησε γιά πολύ. Σέ κλισματα δευτεροπέπτου ἔχασε τίς αἰσθήσεις του καὶ πρίν καταλάβει ἡ

ἴδια τί ἀκριβῶς συνέβαινε, ἐκείνος ἄφοσε τὴν τελευταία του πνοή καὶ ἀναχώρησε γιά τὸν οὐρανό.

Συλληπόθηκα τὴν σύζυγό του καὶ τίνη παρακάλεσα νέ με εἰδοποίησε σχετικά μέ τὴν ἡμερομνία καὶ ὥρα τῆς κηδείας. Ἀφοῦ ἔκλεισα τὸ τηλέφωνο, τότε ἀντιλήφθηκα τό πλόγιο τῆς ἐπιμονῆς του νά ἔξομολογηθεῖ κυριολεκτικά μέσα στὸ δρόμο, καθώς καὶ τὸ νόμα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ του μέ τὸ «Καλή ἀνάσταση».

Σέ πλίγο τό ἄκουσμα τῆς καμπάνας μέ καλοῦσε στὸ Ναό γιά τὴν τέλεση τῆς Ἀκολουθίας. Μετά τὸν Ἐσπερινό ἔκανα τὴν πρώτη ἐπιμνημόσυνη δέοντο γιά τὴν ἀνάπauση τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ μίλησα στούς Ἱεροσπουδαστές γι’ αὐτή τὴν χριστιανική, εὐλογημένη καὶ είρονική τελευτή ἐνός ἀνθρώπου πού πραγματικά ἀγάπησε καὶ πίστεψε στὴ δύναμη τῆς συντριβῆς καὶ τῆς μετάνοιας.

† Ὁ Κένιας Μακάριος

Ἐρώτηση:

Ἄκυρώνονται οἱ πρό τοῦ βαπτίσματος (πάνω ἀπό τὸν ἔνα) γάμοι ἐνός χριστιανοῦ, προκειμένου νά γίνει κληρικός;

Ἀπάντηση:

Εἴπαμε στό προηγούμενο γνωμοδοτικό σημείωμα ὅτι μπορεῖ ἔνας χριστιανός νά γίνει κληρικός καί ἂς ἔχει συνάψει δύο γάμους πρίν βαπτισθεῖ, ἢ ἔναν πρίν νά βαπτισθεῖ καί ἔνα μετά τὴν βάπτισή του. Καί σ' αὐτό καταλήξαμε κατ' ἀντιδιαστολή, ἐπειδή εἶδαμε ὅτι ὁ ιζ' ἀποστολικός κανόνας ἀπαγορεύει νά γίνει ἔνας χριστιανός κληρικός, ἐφ' ὃσον ἔχει συνάψει δύο γάμους μετά τὸ βάπτισμα.

Ὦστόσο ἐκπρόσωποι τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας φαίνεται ὅτι κατά καιρούς φρονοῦν διαφορετικά, ἵσχυριζόμενοι ὅτι «ἐν τῷ βαπτίσματι ἀφίενται μόνον αἱ ἀμαρτίαι· ὁ δέ γάμος δέν εἶναι ἀμαρτίᾳ· ἐπομένως οἱ πρό τοῦ βαπτίσματος τελεσθέντες (γάμοι) εἰσὶ νόμιμοι (Μπόλιτωφ, Ἀρχαία Ἐκκλησιαστική ἱστορία II, 370 [ρωσ.])» στό Ἀρχιμ. Καλλίστου, Τό ζήτημα περί τῆς διγαμίας τοῦ κλήρου, στό περιοδ. «Ν. Σιών», τόμ. ΙΓ' [1913], σελ. 55). Ἀντιθέτως, ἡ Ἀνατολική Ἐκκλησία (σημειώνει πάλι ὁ Ἀρχιμ. Κάλλιστος) «ύπεστήριζεν ὅτι τὸ βάπτισμα εἶναι δευτέρα γέννησις, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔξερχεται ἐκ τῆς κολυμβήθρας ὡς βρέφος. Παραδεχομένη δέ τοιαύτην θεωρίαν δέν ἐλάμβανεν ὑπ' ὅψει τὸν πρό τοῦ βαπτίσματος βίον τοῦ ἀνθρώπου καί διά τοῦτο ἀπέδιδε σημασίαν μόνον εἰς τούς μετά τὸ βάπτισμα τελεσθέντας γάμους».

Ἐπί τῶν ἀνωτέρω θά πρέπει νά παρατηρήσουμε τά ἔχης:

α) Πράγματι καί οἱ πρό τοῦ βαπτίσματος τελεσθέντες νομίμως γάμοι εἶναι νόμιμοι, ὅπως ἵσχυρίζονται οἱ ἐν πλόγῳ δυτικοί, ἀλλιὰ νόμιμοι νομικῶς ἡ καλύτερα ποιλιτειακῶς.

β) Ἀλλά, ὅπως εἴπαμε καί στό προηγούμενο σημείωμα ὁ β' καί γ' γάμος κανονικῶς, ἐκκλησια-

στικῶς, εἶναι ἐφάμαρτοι, πάσχουν ἀπό ἐκκλησιολογικῆς ἀπόψεως.

γ) Ἀλλωστε καί γενικότερα ὡς πρός τὸ θέμα τῆς ἀμαρτωλότητας τῶν γάμων (οὐ μόνο τοῦ β' καί γ') μποροῦμε νά ἀποκλείσουμε τὴν ἀποψη ὅτι οἱ διάφοροι –έκτος τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου– συναπτόμενοι γάμοι, ὅπως καί οἱ πρό Χριστοῦ γάμοι, εἶναι συνδεδεμένοι μὲ ἀνομίες ἡ ἀμαρτίες; Ὁ Ψαλμωδός λέει γιά τὴν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: «Ἴδού γάρ ἐν ἀνομίαις συνεπήφθην, καί ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσοσέ με ἡ μήτηρ μου» (Ψαλμ. 50,7). Πρβλ. Γνωμοδότηση Θεοδώρου Βαλσαμώνος, στό Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλή, Σύνταγμα τῶν θείων καί ἰερῶν κανόνων, τόμ. Δ', σελ. 561-562.

δ) Ἐπίσης ὁ ἀνωτέρω ἀρχιμανδρίτης Κάλλιστος γράφει ὅτι ἡ Ἀνατολική Ἐκκλησία «ἀπέδιδε σημασίαν μόνον εἰς τούς μετά τὸ βάπτισμα τελεσθέντας γάμους». Ἡ ἐκφραση αὐτή δέν εἶναι δόκιμος. Εὔστοχότερη θά ἦταν ἂν ἐπλεγε τὸ στούς πρό τοῦ βαπτίσματος τελεσθέντας (β' καί γ') γάμους ἡ Ἐκκλησία δέν ἔδινε τὴν ἴδια βαρύτητα, ἵση πρό τούς μετά τὸ βάπτισμα γάμους, ἡ ἀλλιῶς δέν τούς ύπολογίζε, δέν τούς προσμετροῦσε, προκειμένου νά τούς θεωρήσει ὡς κώλυμα ἰερωσύνης.

ε) Ἐπομένως ὅχι ὅτι οἱ ἐπισήμως καί δημοσίως καί ποιλιτειακῶς ἡ κοινωνικῶς συναπτόμενοι γάμοι δέν εἶναι νόμιμοι. Οὕτε μποροῦμε νά ἵσχυριστοῦμε ὅτι αὐτοί οἱ γάμοι ἀκυρώνονται μέ τὸ βάπτισμα. Ἐπίσης δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἀκυρώνονται μέ τὸ βάπτισμα οἱ ἐννομες ἀστικές συνέπειες τους, τόσο γιά τίς πρώτων συζύγους τῶν ὑποψιφίων κληρικῶν, ὅσο καί γιά τὰ τέκνα τους, ἡ τούς πλοιούς συγγενεῖς τους. Αύτά ρυθμίζονται

καί διακανονίζονται άπό τίς διάφορες άρμόδιες πολιτειακές νομοθεσίες καί ἀρχές, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὁ γάμος εἶναι καί ἀναγνωρισμένος πολιτικός – ἀστικός θεσμός.

στ) Ό ιζ' ἀποστολικός κανόνας ἀξιολογεῖ τό θέμα ἀπό ἀπόψεως ἥθικῆς ἢ μᾶλλον καὶ ὑπερά ἐκκλησιολογικῆς καί κανονικῆς καί ὅχι ἀπόψεως νομικῆς καί ἀστικῆς ἢ πολιτειακῆς. Καί γι' αὐτό ὄριζει τά γνωστά μέ τους γάμους μετά τή βάπτιση, ἢ ἀποσιωπᾶ τά πρό τῆς βαπτίσεως σχετικά μέ τόν ὑπολογισμό τοῦ β' γάμου γιά τόν ὑποψήφιο κληρικό, χωρίς νά ἀκυρώνονται οι νομικές συνέπειες.

Ως πρός τό θέμα δέ συγκεκριμένως τοῦ μή ὑπολογισμοῦ τοῦ β' γάμου πρό τοῦ βαπτίσματος γιά τόν ὑποψήφιο κληρικό, θά μπορούσε κάποιος νά ισχυριστεῖ καί τά ἔχης ἐρωτηματικῶς: 'Εάν ἐπιτρέπεται νά γίνει ἔνας κληρικός, καίτοι ἔχει περιπέσει ἐπανειλημμένως σέ πορνικές σχέσεις μέ διά-

φορες γυναικες, προτοῦ βαπτισθεῖ χριστιανός, καί δέν λαμβάνονται ώς κώλυμα ἱερωσύνης, πῶς μποροῦμε νά θεωρήσουμε τούς διάφορους (β' καί γ') πρό τοῦ βαπτίσματός του γάμους (πολιτικούς, ἐθιμικούς κτλ.) ώς κώλυμα ἱερωσύνης;

η) Ἰσως ἀκόμη δέν λαμβάνεται ύπ' ὅψη ό πρό τοῦ βαπτίσματος γάμος, δέν προσμετρᾶται, καί γιά λόγους πρακτικούς. Γιατί μπορεῖ π.χ. ἡ μή χριστιανή γυναίκα του (νά θέλει) νά τόν χωρίσει, ἐπειδή ἔγινε χριστιανός, όπότε καί αὐτός ἀναγκάζεται νά συνάψει μετά τή βάπτισή του γάμο, γιά νά μήν περιπέσει σέ πορνικές σχέσεις. Τέλος, καί ἐξ ἀφορμῆς αὐτοῦ τοῦ ἐνδεχομένου ἐπιπλέον θά μπορούσαμε νά ποῦμε καί ώς πρό τή σιωπή τοῦ κανόνα γιά τούς πρό τοῦ βαπτίσματος γάμους ὅτι ἀφήνει τίς διάφορες ιδιαιτερες περιπτώσεις στή διακριτική ἔξουσία τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου.

Παν. Ι. Μπούμπης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Στίς 21 Νοεμβρίου 2012 συνηλθε σέ τακτική συνεδρίαση ἡ Ιερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας ἐλήφθησαν ἀποφάσεις καί πραγματοποιήθηκαν ὄρισμένες μεταβολές, πού ἀφοροῦν Μητροπόλεις καί Ἐπίσκοπές τῶν ιεραποστολικῶν χωρῶν.

Μέ τήν ἔκδοση δύο σχετικῶν Πατριαρχικῶν καί Συνοδικῶν Τόμων ἀνυψώθηκαν σέ Μητροπόλεις οἱ μέχρι πρότινος Ιερές Ἐπίσκοπές Μαδαγασκάρους καί Σιέρρα Λεόνε, μετονομασθείσοντες τῆς δεύτερης σέ Ιερά Μητρόπολη Γουϊνέας.

Νέος Μητροπολίτης Γουϊνέας ἔξελέγη διά καταστάσεως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀκκρας κ. Γεώργιος. Στήν κενωθείσα Μητρόπολη Ἀκκρας, ὅμοιώς, ἔξελέγη διά καταστάσεως ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μπουρούντι καί Ρουάντας κ. Σάββας. Νέος Ἐπίσκοπος Μπουρούντι καί Ρουάντας ἔξελέγη ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος στό Ν. Σουδάν, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης π. Ἰννοκέντιος Βυακατόνδα,

ἐνώ πρώτος Ἐπίσκοπος τῆς Ιερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν ἔξελέγη ὁ Ἀρχιγραμματέας τῆς Ιερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης π. Παντελεήμων Ἀράθυμος.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἕτιας ἡμέρας οἱ νεοεκπλεγέντες Μητροπολίτες Γουϊνέας κ. Γεώργιος, Ἀκκρας κ. Σάββας καί ὁ Ἐπίσκοπος Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμων, ἔδωσαν σύμφωνα μέ τήν ἐκκλησιαστική τάξη τό Μεγάλο Μήνυμα στό Ιερό Πατριαρχικό Παρεκκλήσιο τῶν Ἀγίων Θεοδώρων.

✚ Ἔγκαινια Ναοῦ στὸν Τζακάρτα τῆς Ἰνδονησίας

Σύμπλεγμα τά τέλη τοῦ περασμένου Οκτώβρου, ό Σεβ. Μητροπολίτης Σιγκαπούρους καιί Νοτίου Ασίας κ. Κωνσταντίνος ἐγκαινίασε τὸν Ἱερό Ναό τῶν Ἐπιφανίων τοῦ Χριστοῦ στὸν Τζακάρτα τῆς Ἰνδονησίας. Ο νέος Ναός κτίστηκε μετά ἀπό πολυετεῖς, ἐπίπονες καιί ἐργώδεις προσπάθειες, μέ τὴ γενναίᾳ συνδρομῇ τῶν φίλων τῆς ιεραποστολῆς ἀλλὰ καιί μέ τὸν κοπιώδη προσωπική ἐργασίᾳ τῶν πιστῶν τῆς τοπικῆς Ὀρθόδοξης Κοινότητας.

Ἡ ήμέρα τῶν ἐγκαινίων ὑπῆρξε κατανυκτική καιί πλαμπρή, συνδυαζόντας ἀρμονικά τὸ μέτρο τῆς βυζαντινῆς μεγαλοπρέπειας μέ τὸν μυσταγωγικό καιί ιεροπρεπή χαρακτήρα τῆς Ἀκολουθίας. Μέ τὸν Σεβασμιώτατο συλληιτούργησαν οἱ Ἀρχιμανδρίτες π. Μελήσισεδέκ Γαλάνης, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγιου Νικολάου Βαρσῶν καιί π. Βασίλειος Ἀθανασόπουλος, Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καιί Λεβαδείας, οἱ ὄποιοι ταξίδεψαν ἀπό τὴν Ἐλλάδα προκειμένου νά συμμετάσχουν στὸν πνευ-

ματική χαρά τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ἐλαβαν μέρος, ἐπίσης, οἱ ιθαγενεῖς κληρικοί π. Χρυσόστομος Manalu, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἰνδονησίας καιί ἐφομέριος Κοινοτήτων στὴ Σουμάτρα, π. Τιμόθεος Umbarwibowo, ἐφομέριος Κοινοτήτων στὸν Ἀνατολικὴν Ιάβα, π. Ματθαῖος Budiharjo, ἐφομέριος Κοινοτήτων στὴ Δυτικὴν Ιάβα καιί ό π. Λάζαρος Bambang Sucanto, ἐφομέριος Κοινοτήτων στὸν Κεντρικὴν Ιάβα.

Μετά τὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἐγκαινίων καιί τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μητροπολίτης στὸ κήρυγμά του ἀναφέρθηκε διεξοδικά καιί ἀνέθησε στὸ πολυπληθές ἐκκλησίασμα τὸ νόμα καιί τὴ σημασίᾳ τῶν ὅσων τελέστηκαν. Ἀκολούθησε κοινὴ τράπεζα, ὅπου οἱ πιστοί εἶχαν τὴν εὐκαιρία νά συζητήσουν μέ τὸν Ποιμενάρχη τοὺς διάφορα θέματα, πού ἀφοροῦν στὴ ζωὴν καιί στὶς ιεραποστολικές δραστηριότητες τῆς Ὀρθόδοξης Κοινότητας τῆς Τζακάρτας.

‘Από τὴν Ἱερά Μητρόπολη Σιγκαπούρους

«τῶν δέ μαθητῶν καθώς ηύπορεῖτό τις ὥρισαν ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. Ια' 29)

Από 1-07-2012 έως 30-09-2012 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Έξωτερικῆς Ιεραποστολῆς τῆς Αποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά το ιεραποστολικό έργο άπο τούς:

Trizis Constantin 100 • Αγαπούπολου Αγγελική 30 • Αθανασίου Ελένη 50 • Αθανασίου Μαρία 20 • Αθησιφέρη Γεωργία 20 • Αλπαντάκη Μιχαήλ 100 • Αναστασοπούλου Μαρία 20 • Ανδρεάδη Δημοσθένη 60 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3357, 4074) 156,54 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3549) 300 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4262) 70 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3942) 25 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3255) 100 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4030) 100 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4017) 100 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3318, 4002) 80 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4309) 50 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3543) 50 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4358) 50 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3991) 20 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3256) 400 • Ανώ-

νυμο (Γ.Ε. 3569) 20 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 4022) 200 • Ανώνυμο (Α.Α. 480) 20 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3249, 3551) 240 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3262) 100 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3575) 100 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3570) 5 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3372) 300 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3546) 40 • Ανώνυμο (Α.Α. 479) 100 • Ανώνυμο (Α.Α. 483) 70 • Ανώνυμο (Α.Α. 469) 70 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3791) 200 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3681) 10 • Ανώνυμο (Γ.Ε. 3932) 400 • Αποστόλου Αθηνά 535 • Αραπατζή Κωνσταντίνο 50 • Αργυριάδου Βούλα 50 • Άρμπη Ελένη 15 • Βαθιανάτου Λαμπρινή 100 • Βασιλοπούλου Σούλα 50 • Βασιλοπούλου Σοφία 50 • Βαϊνά Γεώργιο 150 • Βέττα Γεωργία 20 • Βιέννα Αγγελική 50 • Βιζένκο Γεώργιο καὶ Αγγελική 30 • Βλασόπουλο Γεώργιο 30 • Βλάχου Εύαγγελία 115 • Βογιατζόγλου Ελένη 10 • Βολονάκη

Ελένη 60 • Βροντοῦ Κωνσταντίνα 5 • Γαμβρίδου Σοφία 200 • Γαργαλή Νικόλαο 200 • Γεωργίου Ιωάννη 100 • Γιαννακόπουλο Αναστάσιο 100 • Γιαννέλου Ηλέκτρα 90 • Γκανασούλη Ταξιάρχη 40 • Γκότση Χρήστο 15 • Γραμματικοῦ Αλεξάνδρα 100 • Δαλδά Αθ. Παναγιώτη 50 • Δανιηλίδη Χρήστο 5 • Διαμαντίδου Αθηνά 100 • Διζέλη Θεόδωρο 50 • Διονάτου Ζαχαρούλη 30 • Δρακάκη Μαλ. 50 • Δριτσούλη Λουκά 20 • Εξιόγλου Αλκιβιάδη 15 • Εύαγγελάτου Βασιλική 30 • Εύθυμίου Ούρανία 80 • Εύσταθίου Δάφνη 30 • Ζαλακώστα Βασίλειο 1.200 • Ζαρκαδούλη Ιωάννη 150 • Ζιώγα Εύα 50 • Ζουμπουλόγλου Χρυσαυγή 50 • Ήσυχαστήριο «Οι Αγ. Θεόδωροι» 60 • Θεοδοσιάδη Εύγενιο 35 • Θεοδωράκη Φώτιο 50 • Θεοδωράτο Δημήτριο 5.000 •

Η θεία λειτουργία τῆς γιορτῆς τῆς Υψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ σέ άσιατική ἐνορίᾳ

Θηβαίου Δ. 50 • Ισταυριόγλου Κωνσταντίνο 70 • Κακαράτζα Άντωνιο 10 • Κακκαβά Βασίλειο 10 • Καμπεζίδη Άντωνιο 70 • Καντά Νικηφόρο 200 • Καντιδάκη Ίωάννη 60 • Καραμήτρο Ίωάννη 50 • Καραπαπά Μαρία 500 • Καταπόδη Ίωάννη 10 • Καταχιώτου Μαρία 100 • Κατηφόρη Ναταλία 10 • Κεκάκη Μαρία 20 • Κεραμιδάρη Παναγιώτα 50 • Κέρκυρα Δημήτριο 20 • Κονδύλη Ίωάννη 50 • Κοντοδήμου Κυριάκο 70 • Κοντοδήμου Φαίδρα 105 • Κορακιανίτου Αγγελική 100 • Κοσκιέρη Hoenen Θωμαΐς 30 • Κουκουβίνο Βασίλειο 50 • Κουπαράνη Στέργιο 100 • Κουρεϊτίδη Ίωάννα 30 • Κουτόνια Παρασκευή 50 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 200 • Κουτσούρη Γεωργία 50 • Κρενδορόπουλο Γεώργιο 100 • Κυπριωτάκη Καλλιόπη 50 • Κυριαζούπουλου Σοφία 200 • Κυρτάτα Λεωνίδα 10 • Κωνσταντινίδη Εύαγγελο 30 • Κωνσταντοπούλου Βούλη 60 • Λιβάνη Ίωάννη 100 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Λιόλιου Χριστίνα 50 • Λίτο Σάββα 200 • Λουδάρο Έμμανουήλ 100 • Λουκάκη Παναγιώτη 100 • Μακροπούλου Έλευθερία 25 • Μαλάμη Δημ. 5 • Μανωλοπούλου Μαρούλη 15 • Μαργέλη Περικλῆ 150 • Μαριάτου Μαρία 42 • Μαστορίδη Κωνσταντίνο 20 • Μεγαλοκονόμο Γεώργιο 20 • Μελαγιού Ίωάννα 50 • Μέμμου Εύανθια 50 • Μητροπολίτη

Χριστουπόλεως κ. Πέτρο 15.000 • Μιχαήλ Χρυσούλα 30 • Μιχαλάκη Αικατερίνη 20 • Μπαλλή Κυριακή 300 • Μπελεχρή Α. 300 • Μπιρπανάγο Α. 60 • Μπιτσανή Άννα 25 • Μποζόπουλο Κωνσταντίνο 50 • Μπούρμα Έλένη 150 • Μπούτση Άγγελική 25 • Μωραΐτη Άναστασιο 20 • Μωυσίδη Νικόλαο 50 • Ναθαναήλ Έλευθερία 100 • Ναό Αγ. Μαρίνας 100 • Ξαπολύτου Παρασκευή 300 • Παναγιωτόπουλο Γεώργιο 200 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σαράντο 50 • Πανούση Αικατερίνη 50 • Πανουσοπούλου Έλένη 50 • Παντζοπούλου Α. 50 • Παντογιού Παρασκευή 60 • Παπᾶ Μαρία 100 • Παπαγεωργίου Γεώργιο 100 • Παπαγεωργοπούλου Αρτεμίς 50 • Παπαδιά Μαρία 60 • Παπαδόπουλο Κωνσταντίνο 50 • Παπαθωμοπούλου Ισμήνη 20 • Παπᾶ Βασιλική 300 • Παρασκευοπούλου Άθηνά 50 • Πατούνα Έμμανουήλ 60 • Πατρικαλάκη Χαράλαμπο Τίτο 30 • Πατσαχάκη Στέλλα 50 • Παχιαδάκη Νικόλαο 50 • Ποιλύζου Σωτηρία 200 • Πρέκα Νικόλαο 30 • Πρυμική Σταύρο 20 • Ρόζη Παναγιώτη 20 • Σαββέλη Χριστόφορο 100 • Σαλματάνη Άντωνη 100 • Σαρμᾶ Φωτεινή 60 • Σγουροβασιλάκη Καλλιόπη 30 • Σκουλουφιανάκη Ειρήνη 50 • Σολομωνίδου Άνδρομάχη 30 • Σουρίδη Ήλια, ιατρό 100 • Σπυριδάκο Σωτή-

ριο 50 • Σταματόπουλο Άθανάσιο 20 • Σταματοπούλου Ρούσσου Αρτεμίς 60 • Σταύρου Εύαγγελία 75 • Σταυρουλάκη Σωτήριο 20 • Στεργίου Παναγιώτη 50 • Συμεωνίδου Αγγελική 100 • Σύρο Κωνσταντίνο 30 • Σχολή Άποιλυτρωτική Υπεραγίας Θεοτόκου 1.190 • Τάσιου Άθηνά 50 • Τέντα Ίωάννη 30 • Τότσικα Μαρία 20 • Τουμπίδη 10 • Τούντα Κωνσταντίνο 20 • Τραικάπη Σπυρίδωνα 50 • Τριανταφύλλου Εύγενία 10 • Τσαβού Μαργαρίτα 80 • Τσιρώνη Ροδαλία 20 • Τσουτσάρη Ήλια 600 • Ύφαντή Ίωάννη 50 • Ύφαντή Ίωάννη 100 • Φιλιππαίου Μαρία 100 • Φούγια Κωνσταντίνο 200 • Φραγκή Άθανάσιο 20 • Φράγκου Πόπη 200 • Χαιράκη Στυλιανό 10 • Χαλκιδή Ασημίνα 20 • Χαμηλοθώρη Κυριακή 20 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 400 • Χαντζή Τριανταφύλλο 25 • Χαντζή Τριανταφύλλο 50 • Χαρή Βασιλική 5 • Χασίκο Νεκτάριο 50 • Χατζηγιαννάκη Κορνηλία 800 • Χατζησταυρίδου Άναστασία 20 • Χατζητρύφωνος Άνθη 100 • Χαϊντούτη Θωμά 50 • Χιώτο Παναγιώτη 50 • Χρυσαγή Άριστομένη 78,20 • Χρυσό Μιχ. Παύλη 100 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 100.

Έπιμέλεια: Εύάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Διανομή συσσιτίου από τόν Σεβ. Ακκρας κ. Σάββα (τότε Επίσκοπο Μπουρούντι και Ρουάντας) και συνεργάτες της Επισκοπής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιεραποστολικό Σεμινάριο	2
Μπροστά σέ χιλιάδες πληγωμένους άνθρωπους † Ό Καμερούν Γρηγόριος	3
Μητροπολίτης Χριστουπόλεως Πέτρος Δακτυλίδης (†) Εύαγγελος Ν. Μαρινόπουλος	6
Έπισκεψεις τοῦ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Γ.Ε.Ι.	8
«Δέν εῖναι ό ἄνθρωπος εἰκόνα τοῦ Θεοῦ...» † Ό Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλος	14
Ορθόδοξο Μοναστήρι στά νησιά Φίτζι † Ό Νέας Ζηλανδίας Ἀμφιλόχιος	15
Χειροτονίες νέων Ἐπισκόπων Γ.Ε.Ι.	16
Ἐνας λόγος τοῦ ἀγίου Νικολάου τῆς Ἰαπωνίας Ἐλένην Ταμαρέση – Παπαθανασίου Θανάσης Ν. Παπαθανασίου	20
Βήματα τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου στό Μαλάουϊ 'Από τό Ιεραποστολικό Κλημάκιο τοῦ Μαλάουϊ	22
Ἐξομολόγηση μέσα στό αὐτοκίνητο † Ό Κένυας Μακάριος	24
Νομοκανονικά Πλαναγιώτης Ἰ. Μπούμης	26
Συνεδρίαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατρ. Ἀλεξανδρείας	27
Ἐγκαίνια Ναοῦ στήν Τζακάρτα τῆς Ἰνδονησίας 'Από τήν Ιερά Μητρόπολη Σιγκαπούρου	28
Δωροτές Εύαγγελος Δ. Ζουρδούμης	29
Ἐξώφυλλο – Όπισθόφυλλο: Κάποια ἀπό τά παιδιά πού περιθάλπονται στό Όρφανοτροφεῖο τῆς Ορθόδοξης ιεραποστολῆς στήν Καλκούτα (Ἰνδία)	

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

“Έτος ΛΑ”, τεύχος 124, ‘Οκτ. - Νοεμ. - Δεκ. 2012

Τριμηνιαίο ίεραποστολικό περιοδικό

ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο ὑπεύθυνο γιά τις δρθόδοξες ιεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τὸν κόσμο.

* Ένημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἐθνή με ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Τίτλοι τῆς: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος – Ἰωάννου Γενναδίου 14 – Ἀθῆνα 115 21.

Εκδότης-Διευθυντής: Ο Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικής Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθῆνα.

Τίτλοις: Ο Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τὰ ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος Διηῆς: Αρχιμ. Ἀλέξιος Ψωνός, Διευθυντής Υπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Επιμέλεια ἐνδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Τεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Έπιστολές - Εμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθῆνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιά τοὺς φοιτητές καὶ μαθητές:	€ 2,50
Τιμὴ τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσόν τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δὲν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐκδόσεων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ καὶ στή διαμόρφωση ὑπεύθυνης ιεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κωβαῖος.
Διεύθυνση: Πρωτομαγιᾶς 3 - 14568 Κρυονέρι Ἀττικῆς

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 31, No 124, Oct.-Nov.-Dec. 2012

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

- * To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.
- * To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21
Athens — GREECE. Tel. +3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: 'Αποστολική Διακονία

ΠΑΝΙΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Συρρίας
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ.
Αριθμός Έκδοσης 9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΛΔΒΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3536